

0-10

• Ae par wolti mihlets. •

Cantas biblioteka Nr. 27.

15 kop.

20

LATVIJAS IZDEVUMI

L ^A / 3564 L_{pn}

En A
Newis par westi mihlels!

3eb:

es scheblastibas noschauts.

—
Dautrs mihlestibas stahsts.

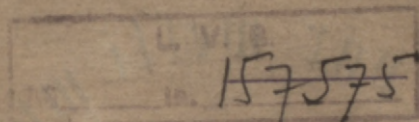
~~~~~
Latwiski no Van Smita.

—
Zigâ.

Drufats un dabujams M. Jakobsona drufatavâ,
Behweru eelâ № 5/7.

8-32=10

MS3

28

0310062597

LA

5949

Дозволено цензурою. Рига, 29 апрѣля 1891 г.

I.

Flata, isbraukta leelzeta malā atradās masa weentuta weefniza, pehz isskata ne dandj labaka, nedj slittaka, kà gandrihs wiš lanku krodsmi pagahjuschà gadu smitena widū: sema, gara ehla, uš wišam pufem šašchlobijusees un leelām stutem nostuteta. Wezais šalmu jūmts bija isburbejis, daschas špahres karajās it kà katrā ozumiellī waretu šabrukt; garais škurstenis bija pa dātai šadrupis un semās durwtinas karajās tilpat wateji pee greišā muhra, kà šadausitās logu ruhtis šatrunejuschajos raħnjos.

Un tomehr wezà ehla šahweja wehl deefgan šingri. Šil daschas wehtras jau nebija par winu puhtuščas un tralodamās aukas mehginajuschas winas pamatus šatrizinat, tà kà zaur išchihšieschanu un braišchšeschanu winas šaintneeks, wezais Šinka papus ar šawu „wezo Susi“ beeshi no šalda meega tifa trauzeti; tomehr wini to daudj ne-eewehroja — pagreesās uš otreem šahneem un guleja meerigi tahtak, it kà atrastos sem wišdroščakà pajumta.

Tagad abi wezišchi, šaimneeks un šaimneeze, sehdeja pee masa galdina, ahrā durwju preekschā. Raut gan jau bija wehls rudens un wiša daba israhbijās nodseltejuši un šlumiga, tomehr šchodeen wehl atšpihdeja mišligā rudens šaulite tiš jauki un patihkami, kà neweenam žilwekam nepatilās ištabā sehdet, kà tad nu wehl Šinka papam un wina Susi!

Weens no wineem škatijās pa leelzetu uš weem, otrs — uš otru pufi, beš miteschanās raudšidamees, waj netuwojās

lahds zetotajs, kas lai usjautrinatu weikalu un papildinatu krodzeneeka fashukufcho mazinu; jo tee laiki bija grubti kara laiki. Un kam wehl lahds grafits bija atlizees, tas to tureja zeeti waj noslehpa drofcha weeta; bet nenehfaja wis labpraht pa leelzetu un us krodfineem.

„Jobs lai parauj tahdu dshwi, to wairs newar isturet,“ Finka papus nosptahwas, kuram azis fahpeja no greifas raubshchanas us leelzetu.

„Ka tad ta?“ seewa waizaja; „par ko tad nu Tew jawaid un jafuhrojas?“

„Waidet es newaidu, Suse! bet preezatees es ari newaru; preefch fuhroschanas mums deesgan dauds eemeflu, ja drihsunâ nenoteel kauja, protams uswarofcha kauja, tad mehš ne til ween no peinas newaram ne domat, bet muhsu pafchu faldatini nomirs bada.“

„Gan jau notiks kauja un gan muhsejee uswahres,“ fainneeze pahrliezinoschi atbilbeja.

„Waj ta? . . . Ka Tu to fini? . . . Kas Tew to fazija?“

„Bezais felbwebels Behrmanis man to fazija. Winsch strahda leja pee apzeetinajumeem un laikam gan finas labafine la Tu un es.“

„Blehnas!“ krodzneeks issauzas, „laut ari Bruhschi buhtu deefin zil duhschigi, un Braunschweigas herzogs Ferdinands Anhalt-Defawas prinzis Morizis un generalmajors Seiblizis lai buhtu wehl defmit reis labafi karawadoni . . . ko tad wini ar faweem pahra faldatineem war isdarit pret tahdu leelu armiju, la prinzim . . . hm! to safodito Frantschu wahrdu es nelad newareschu galwa paturet . . . ja, ko tad wini pa darihs tahdai armijai, kas drofchi ischetreis leelata?“

„Wifs weenalga,“ Suse atbilbeja meerigi, „karalis nahks.“ Finka papa nopuhats dsiti un fahpigi.

„Lai Deews dotu!“ winsch atbilbeja; „bet to es wehl netizu. Karalis jau newar buht wisur. — Austruma Bruhsija

eebrukuschi Poti, Pomerijâ — Sweedri; Bohemijâ pasaudeta leela kauja un pee Breslawas herzog's fon Bemerns fakauts; Winterfelds ir pagalam un scheinam uspuhschas fasoditee Franzuschi, neatkauj mums peegahdat usturu un trauzè wifu fatiksmi. Râ lai nu karalis wifus schos eenaidneekus uswarè?"

„Gan winsch uswahres!“ seewa atbildeja bef masatâs schaubischanâs.

„Lebeh! Râ mahf, tà runâ! — No ta Tu nekâ ne-faproti!“

„Waj nu es faprotu, waj nefaprotu, tas wif's weena alga. Es runaju tà, kâ esmu pahrlëezinata un tizu. Waj nesini, kâ tiziba spehj kalnu's pahrzelt.“

Krodsneek's fita ar kulaku par sawu refno zelgalu.

„Ufklausees jel prahitigi, lai Tew isstahstu, kâ tas pa-teefibâ ir,“ winsch fazija. „Bagreesees schurp uf manu pufi . . . reds te, ta ir Geifeles upe,“ winsch uswilla ar krihtu platu strihpu uf galda, — „scheinan ir tils, to eenaidneeki eeneh-muschji, par to mums jateef pahri, ja gribam ar muhsejeem saweenotees un atjaunot fatiksmi. Nu, kâ lai to eefahl? hè!“

„Ej nu! gluschji weentahrschi,“ seewa atbildeja, ar pirktu aisklahdama uskrihtoto tiltu. „Muhsejeem tils jaeenem ar joni!“

„Tas buhtu tratgalwigs mehginajums — gandrihs pa-wifam ne-eespehjams.“

„Kas runâ par ne-eespehjamibu, naw ihst's patriots.“

Nu krodsneek's teefcham faskaitâs.

„Es! . . . es ne-efot ihst's patriots!“ winsch issauzâs aif dusmam nosarzi's . . . „Palkausees, Suse, scho wahrdu nem tuhlin atpatal! . . . To es nezeetischu — nekad . . . ari no Tewis ne!“

Schajâ azumirkli tahtumâ atskaneja jautras pasta raga fkanas.

„Weef!“ fainneeze issauzâs usjeldamâs; „smalki weef — kahda gresna kareete! . . . Sahahrto galbus un krehslus! Nu, schigli! Kuste'es jel, wezais, to Tu gaidi!“

Krodsneeks nu ari peezehlās, bet newareja til ahtri apmeerinatees.

„Es — es esot flirts patriots!“ winsch ruhza, sparigi rihlodamees ar galdeem un krehfleem. „Ne, to es til drihf neaismirfischu! Nudeen, nemuhsham nepeedofchu, eekam wezene pate mani firsnigi nenoluhgfees.“

Batam kareete peebranza un apstahjās frogā preefshā. Eefshā sehdeja wezs ofizeers, gluschi firneem mateem un mihligām azim; uf bufas, lihbjās pastneekam, atradās fulainis, kuresch tuhlin tshakli nolehza un steidsjās pee fainneeze.

„Luhdsu femischku istabu preefsh generata lunga,“ winsch fazija „un weenu pudeli wihna, no wislabatā, lahds Zums ir; ari maltiti fataifat, zil labu ween spehdami. Bet pasteidjatees! Mehš gribam tilai lahdu stundinu atpuhstees un tad tahlat zelot.“

Krodsneeks peesteidsjās un atwehra kareetes durwis.

„Zuhsu elkelenze,“ winsch fazija „it pasenigi luhdsu, islahpjat ween droschi; mehš Zuhš aplalposim, zil labi ween schinis gruhdos laikos eespehjams.“

Generals islahpa pastihwām lahjam is kareetes un fainneeks ar plitu galwu, klanidamees, pa preefshu eedams, to eeweda weefnizā; fulainis un fainneeze gahja eepakaf.

„Nu waj wina teescham mani wairs nepasihst?“ lambarfulainis waizaja fuhnedams.

Tagad tilai Susannas kundse nehmas to zeeschaki apstatit.

„Waj laikam esiet Bernarda lungs?“ wina wehl drusku schaubidamees waizaja.

„Sinams!“ wihreets atbildeja; „mehš gan laikam neefam wehl redsejuschees pehz otrā Schlessefshu kara... laikam esnu toti pahrmehrtees pa scheeni diwpadsmit gabeem?“

„Waj wehl deenat pee generata fon Kolberga?“ fainneeze praschnaja, labatos galda trautus fakahrtodama un noflauzidama.

„Rā tad,“ Bernardas atbildeja, „preefsh diwpadsmit gabeem, tad pehdejo reisi redsejamees, es dewos winam lihdf kara;

peh3 meera noslehgschanas to eezehla par Stetinas koman-
dantu, un tagad, kur tas leela wezuma un nespehla deh3 no
amateem aihuhdsees, meh3 zekojam atpakat us tehwiiju. Sawas
muishas, Schenbergâ, winich nu grib meerigi nogaidit muishcha
galu un turpat liktees apraktees. Waj fen atpakat, kamehr
juh3 tur bijuschî?"

"Nupat preeksch tschetrapdsmit deenam," fainneeze paklusi
atteiza — „es apmekleju kahbu wezu radineezi."

"Bet mums drihs buhs tschetrapdsmit gadi, kamehr
Schenbergu ne-efam redsejuschî," kambarsulainis smaibija . . .
„Ko dara masa jaunkundsite Wilhelmina?"

"To juh3 tagad wairs neweens nepasihfeet, zif leela un
daita wina isauguse!"

"Nu, preeksch tam winai bija deesgan daudz laifa,"
Bernards smehjâs; „wehl jau nebija ne septinus gadus weza,
kad meh3 wina atstahjam."

"Preeksch kahdam deenam Schenbergâ ari bij atbraukuse
wina3 draudzene Henrite fon Hastenbach," fainneeze turpinaja;
„waru tilai fazit, ka tas ari ir toti dailsch meiteets."

"Ka Henrites jaunkundse atbraukuse zeemotees, to meh3
jau zaur wehstuli finam," kambarsulainis to pahrtroaja; „bet
to juh3 gan wehl nesinafeet, ka abas jaunkundses un wina
brahti ir — bruhtes pahri. Muhsu krusidehls leitnants fon
Kolbergs prezès Henriti fon Hastenbach un schih3 brahls leit-
nants Gusts fon Hastenbachs nems muhsu krusimeitu Wilhel-
mines jaunkundsite . . . abi bruhtgani atrodas schepat turwumâ sem
generala Seidliza komandas un tadeh3 tas wifs tik ahtri isdewees."

Zinka kundse azumirkli aptureja darbu un brihnidamâs
safita nozeetejuschâs rolas.

"Man3 pamehlnees, generala kungs, jau isgahdajis no
pascha karata abeem ofizeereem prezeschanas atkauju," Bernards
turpinaja; „prezibu kontrakti winam jau kabatâ, truhst wehl
tilai wajadsigee bruhtkauschu paraksti un — kahsas war tuh-
lin swinet."

Tagad eeskrehja fainneeks ar apputejuchju wiņna pudeli rofā.

„Schigli, ūhigli!“ wiņsch iūūauzās, pudeli noūlauzidams fainneezeš preekūhantā; „pasteidūees! eūūelenze ir iūūalziš un iūūlahpiš. Steidūees ūehūi, paraugi wiūūsmalkako un wiūūgahrdako, kaš ween atrodams! eš neūiūchu traukuš un ūlahūchu galbu.“

To ūajijiš wiņsch aiūūkrehja, pawaditi no Bernarda, ūurūch ūteidūās ūawu ūungu apūalpot, un ūainneeze ari neūawejās ūagatawot un paūneegt wiūūlabako, ko ween tiū aūtrumā wareja ūadabut.

Tilko wiņa no ūwarigā darba bij atgreesuūeš weeūu iūtabā, eenahja wežš ūareiwis, gluūchi ūirniš ūeldwebelš, gadu ūeptindeūmit jeb wehl wezakiš. Lai nu gan wiņa uniformš bija wežš un nowalkatiš, tomehr taš raudūijās droūchi un lepni, tā ūahš generališ.

„Labriht, kroga mama!“ wiņsch ūajija wiūūūemalā baūa balūi, „kaš tad ūchi par ūareeti, kaš nupat eebruņa pagalmā?“

„Loti ūmalūi weeūi, mihtaiš Wehrman — augūtiš ofiūeers tura pee muņš puūdeenu.“

Pee beidūameem wahrdeem ūeldwebelš nolaiūijās tā runziš; tomehr apūehdās uū ūolina, neūajidams ne wahrda.

„Glahūite ūihwā gan laiūam ari ūumš ūchodeen nodeūretu?“ ūainneeze waizaja ūawadi ūmihtedama.

Wezaiš ūareiwis nolūepojās un brauzija ūirno baūrūdu.

„Der jau nu gan arweenu,“ wiņsch noruūzās, „bet eūnu jau pa daudū pee ūumš uū krihta . . . ūlitti laiūi. Buhs teeūūam waj badā jamirūt . . . naudaš ne graūcha labatā . . . dūert un ehūt gribaš . . . bet ūarališ ūchoreiū leekāš muhš pa wiūam aiūmirūš.“

„Gan jau aiūmalūaūeet,“ ūainneeze droūchinaja, „ūaralim pee maniš buhš ūredits lihdū beidūamajam maiūeš ūumofinam.“

Šchāi azumirūli weeūnižā eenahja jaunš ofiūeers, eetineeš paūumūchā manteli.

„Kas? Tu esi šcheitan, mans wezais skolotajs un pamahzitajs!“ winsch pahrsteigts usrunaja fronte nostahjuschos feldwebeli. „Paleez sehshot, mihlais Behrman, sadserfim kopā! Es nesu labas mehstis: karalis patlaban atnahzis muhsu lehgeri! . . . Dodeet wihnu, Suses kundse! nu dodeet jel labak divas, nelā weenu pudeli — bet tikai labu, waj dsirdat!“

Winsch islitās toti usbudinats.

„Waj nu naw tā, tā es fajiju?“ fainneeze leelijās. „Es sinaju, ka winsch nahks. Karalis nahk alasch ihstā laikā!“ Pafneeguse weeseem wihnu un ustoschamo, wina aifsteidsjās, ka kurpes ween klabeja, pee generata lunga, raudsit, waj tur kas netrūkst.

Jaunais ofizeers — Gusts fon Hastenbachs — ahtri pee-pildija glahses un peefta ar wezo feldwebeli.

„Lai dsihwo karalis!“ winsch issauzās. „Wispirms ja-enem Geiseles tils, jafaweenojās ar Seidliza pulkeem un tad buhs isfchirofcha kauja!“

Weenā wilzeenā winsch isdsehra leelo wihna kaušu un pildija atkal no jauna.

„Waj fini, Behrman, ko esuu isdarijis?“ jaunais ofizeers waizaja klusā, no usbudinaschanas trihžofchā balst, „es rakstiju karalim, luhgdams, lai tilta eenemschanu ar joni ustiz man.“

„Uf labām felnem! uf laimigu isweifschanos!“ wezais feldwebels issauzās duhschigi peejsidams. Tad tee isdsehra un pildija no jauna.

„Wehl reis! fweiti! uf tilta eenemschanu!“ Behrmans atkal kledsja. „Gods un flawa tilta uswahretajam!“

„Ja, gods un flawa!“ Gusts fon Hastenbachs atkahr-toja, wihnu tufschodams. „Sinams, ja darbs buhs isdarits . . . kad tikai ta nelaimē ar manu wezo tehru nebuhtu!“

Wehl reis winsch isdsehra, tad sakehra ar roku karsto peeri. „Un tomehr!“ winsch runaja, wareni fātrizinats spees-dams firmgalwja roku, „warbuht ka zaur scho darbu man is-dodas nomasgat kaunu, kas apraipijis muhsu godajamo Ga-

stenbachu wahrdu. Tu fini, zif loti es mihleju Wilhelminu son Kolberg, tadeht Tu ari warest eedomatees, zif wareni tas manu firdi fahpina, la newaru tai laulibâ zitu nelo peedahwat, la weenigi faru sobenu. Mans nelaimigais tehws, la Tu pats fini, wisu muhsu mantibu zaur neleescheem paspehlejis un atrodas tagad Raumburgas paradu zeetumâ, bes la es winam waretu palihdsset . . . waj tas naw breefmigs mantojums, lo weenigi waru farwai jaunajai bruhtei peedahwat!"

Bezais feldwebels bruhnijas.

"Kâ?" winsch prasija, „waj tad Zuhš wehl nesinat, la Zuhšu tehws atswabinats un wif wina paradi famakfati?"

"Ko? Ko Zuhš fakat?" jaunellis issauzâs loti pahrssteigts. „Ne wahrda ne-efmu wehl lihds schim par to dsirdejis. Tas pawisam ne-eespehjams! . . . Kursch tad to isgahdajis?"

Feldwebels jau atwehra bahrsdaino muti, gribedams wisu isskaidrot, bet peepefchi winsch apdomajâs lo zitu.

"Kursch?" winsch atkahrtoja plezus raustidams, „ja, to es ari nesinu."

"Tad es ari to negribu tizet," ofizeers atbildeja; „tufschas wolodas, wairak nelas, ispaustas laitam tikai tadeht, lai waretu mani apmeerinat."

Ahrpusê pee loga kahds peedaufija. Atstatotees abi eeraudfija satu husaru ofizeeri, kursch peeri pee ruhtem peespeedis raudsfijâs istabâ.

"Waj atkants ee-eet?" tas prasija.

"Saprotams! eefschâ!" tila atbildets.

Behrmans peezehlâs uf eefchanu. Winsch jau bija deefgan dschris un baidijâs, la reibumâ lo par daudj neisfahpâ. Bes mas winsch jau buhtu isplufschlejis, lo Zndrikis son Kolbergs leelos firds preelos tam bij ustizejis, la winsch samakfajis Gusta tehwa paradus. Ne, scho sinu Gastenbacham wajadseja dabut dsirdet tikai no Zndrika pascha mutes.

Likko feldwebels bij atwadijees no jaunâ drauga un drufstu streiputodams isgahjis, eenahza sakais husars.

„Labriht, Gastenbach!“ winsch issauzàs usbudinats un noschdàs Behrmana weetâ.

„Labriht, labriht, ritmeister fon Manteifel! No kureenes til steigfchus?“

„Taisni is lehgera . . . waj Tu jau fini?“

Gusts winu usflattija jautajofchi; bet hufars faweeba gihmi, ruhkti pilnâ kallâ smeedamees.

„Tagad jobenu weetâ laba! waram isleetot flotas kahtu!“ winsch nirgajàs. „Divklaujas no fchahs deenas aisleegtas — eewehro! pee nahwes foda aisleegtas! . . . divklaujas, kas apfargâ muhsu godu un ustura personigo duhschu . . . Ne, fchihš domas teefcham naw radufchàs muhsu warenâ karata galwâ, to winam eestahstijis kahds nebuht „paragrafu jahjejs“ waj „grafchu maschina“, kufsch wihru galwas flaita un taupa tikai preelſch galwas naudas makſafchanas!“

„Kas? ko?“ Gusts issauzàs dedſigi, „tad nu wairs nebrichtst peepraſit gandariſchamu par personigeem apwainojumeem? bet apmelot un leekutot latram brihw, bes kahda foda, waj ne? . . . krahpt, auglot, ſpehlet un pret kihlam laudis dihrat . . .“

„Saprotu, ko Tu domâ,“ ritmeistars pahtrauza; „bet Tawi wahrbi wairs nespehj aiskahrt to, kuru Tu domâ . . .“

„Kâ tad tâ?“

„Generals Seidlizs winam peedewis!“

„Bet kam, kavam? par ko Tu runâ?“

„Reisleezees jel tâ! Itin lâ kad Tu wehl wifu nesinatu! — Tawam draugam Indrikim Kolbergim.“

„Un ko tad generalis winam peedewis? Neſpihdſini mani, runâ jel!“

„Ko zitu, lâ wina ſlepenos jahjeenus uf Naumburgu un daudſlahrtigo fatikſchanos ar tureenes ſpehlmaneem un auglotajeem.“

Zeitnantam faſtrehja wiſas aſinis jau tâ deefgan no wihna ſakarjuſchajâ galwâ.

„Ko Tu ſaki?“ winsch issauzàs duſmigi. „Waj teefcham .

Jndriķis ņagahjees ar tahdeem laudim, kas manu tehvu eegahsuschi postā un nelaimē?"

"Deemschehl," ritmeisteris peebilda; „pawehle, Jndriķi apzeetinat, bija jau isdota, bet pašchā beidsamajā azumirklī tas isluhdjās ar Seidližu weenatnē ņarunatees un — tika apscheblots."

"Jods lai parauj!" Gustis brehja, uslehdams no krehsla; „un ņchis negehlis tihlo pehž manās mahņās! Ai, Jndriķ, to no Lewis' nebuhtu domajis! Samu dņihwibu buhtu eekihlajis par Tamu godu!"

Schaf azumirklī lahds pagahja ahrpusē gar logu uņ ee-ejas puņi. Riimeistars peegrubda draugam ar elkonu.

"Rusch!" winsch ņazija; „lehnam! apmeerinees! Ahre, kur winsch patlaban nah! Atstahschu Juhs weenus, lai warat prahtigi isrunatees; warbuht ka leetas ņalars gluschi zitadaks."

Ar ņcheem wahrdeem winsch eegahja otrā istabā un peepraņija glahņi laba wihna.

Tuhlin pehž tam weesu istabā eenahja leitnants Jndriķis ņon Kolbergs, gehrbees gandrihņ tahdā pašchā uniformā, lā Gustis.

"Ahā! loti patihkami, ka Lewi fastopu scheitan, kur wehl dabujama lahda glahņe wihna," eenahzejs ņazija lihņņmi; „es atnesu labas wehņtis; mehņ abi weenā deenā eņam pa-augņinati par wirsneekem."

Pee ņcheem wahrdeem winsch iswilla diwus dokumentus un weenu Gustam pašneedņis, otru eebahja atpaņat kruhņchu labatā.

"Rā buhs, waj neaisņahņim lihds Schenbergai," Jndriķis Kolbergs jautri turpinaja, kamehr draugs, ņapihņis, diplomu beņ laņņchanas eebahja labatā. — „Attauju eņmu jau preeksch abeem isdabujis. Nah, lihņim tuhlin apseglot ņirgus. Schodeen Schenbergā pahbrauks ari mans ontuls, wezais generals Kolbergs . . . Ko Tu brihnees? Steigņimees . . . Es newaru ņagaidit to brihdi, apņweizinat Tamu mahņu ar pirmo butņchinu! Tagad eņmu wirsneeks, tadeht wareschu wehl lepnati winas preekschā ņahtees, nelā lihds ņchim."

Pee pehdejeem wahrdeem Gusts wairš newareja sawalditees.
 Tas bija vardauds preeksch wina!

„Wehl lepnaki?“ winsch atfahrtoja, Indriki dufnigi us-
 flatidams; „kas Tew par teešibu lepotees pret muhsu familiju?
 Waj Tu gribi muhs apmeet un sobotees par muhsu nelaimi?“

Draugs fatruhlās par schahdeem nezereteem wahrdeem.

„Deemschehl es fajuhtu wisdfikali, la muhsu wahrda
 labā flawa grimufe,“ Gusts jo sparigaki turpinaja; „jebchu
 vafeminati, tomehr wehl esam par lepneem, peekrist tahdai
 fameenibai, kas nar pamatota us sawstarpigas zeenibas pi-
 lareem!“

Indrikis palika gluschi meerigs.

„Es noprotu, us ko Tu sihmejees,“ winsch atbildeja.
 „Ismelstās walodas, kas legeri bij isplatijuschās . . . bet pee
 muhsu draudšibas es swehru . . .“

„Neswehri!“ Gusts to pahtrauja wareni fastlaitees.
 „Ne wis swehrestus, bet isklaidrojumu es prafu par tawu ne-
 peeklahjigo beedroschanos ar spehlmaneem un augtotajeem!“

„Ja, ja! Tu dabuši isklaidrojumu, mihtais draugs,“
 Indrikis mehginaja to apmeerinat, „tikai ne tuhlin . . . ne
 schodeen . . .“

„Azumirkli! Tuhlin us weetas!“ Gusts bhahwa, no
 wiħna un dufnam breefnigi fatrazinatš. „Atbildi! . . . jeb
 mans sobens Tew mahzihs, kas jarunā!“

Jo wairat pirmais eekarfās, jo apdomigals un meerigals
 klawa otrais.

„Al lai paleek,“ winsch fojija atmesdams ar roku; „ko
 pat drauga luhgschanam nebuhtu labprahst ustizejis, to man
 neweens ar draudeem neispeedihs! Tew wajasdetu, mihtais
 Gusts, mani labaki pasiht.“

Schis jau atkal gribeja duhschigi atbildet, kad patlaban
 eenahja kahds karata adjutants un pasneedsa wirsneekam Gasten-
 bacham aissegeletu rakstu.

„No wina majestates muhsu karata — tuhlin jaispilda.“

Gusts panehma rakstu un drebofcheem pirksteem atlaufo seegeli.

„Es ispildišču karata pavehli uš mata,“ winsch fazija, rakstu wehl nemaf neislasijis.

Adjutants paklanijās un bewās projam. Nu Gastenbachs greesās ar neewajofchu flatu pee sawa pretineeka.

„Karalis ir taisnigš,“ winsch fazija, „duhschigajam winsch dahwā ušizibu, bet glehwti un bahbas to nelad nefafneegš.“

„Glehwti un bahbas?“ Indrikiš fon Kolbergs atfahrtaja — schis isteikums winam kchrās pee duhschas un nemanot ašinis fakahpa galwā. „Gm! Ja peenahkums, ispildit karata pavehli, Tawi tuhlin nefaultu projam, tad nudeen peeprafitu gandarijumu!“

Tas bija tilpat tā uguns pakulās preelšch fakarfufchā Gastenbacha.

„Oho!“ winsch issauzās, „peenahkums nelad nedrihft lawet, tad godš pavehl leekula pahrmahzifchanu!“

Karata pavehlu nemaf neislasijis winsch to eebahsa mantela kabaiā, kuru nosweeda uš krehsla un tad steigšchus israhwa sobenu.

Jaunais Kolbergs darija tāpat, un nahkofchā azumirkli atskaneja spehzigi sobena zirteeni.

Ritmeistars Manteifels, otrā istabā pee wiĥna glahses sehbedams, scho trokfni ijdširdis, tuhlin faprata, ko tas nofihmē un steidsās pee zihnitajeem.

„Kas sche noteel?“ winsch kkeedja, starpā mesdamees; „waj efeit glufchi bej prahta?... Generalis!... meerā, es faku! generalis nahf...“

Tomehr schis beedinajums nahza par wehlu. Batlaban Gusts Gastenbachs flani eebrehtdamees nogahfās. Azumirkli pretineekš nolaida sobenu un nometās zelos pee eewainotā.

„Al Decws! Ko nu efmu padarijis!“ winsch issauzās!
„Palihdfeet! Palihdfeet!“

„Waj netureseet muti!“ ritmeistars to apsauza apspeestâ balsi. „Waj gribeet, lai juhs pašchus pirmos noteesâ pehz jaunâ likuma? Generalis ir otrâ istabâ . . . Juhs abi eseet pagalam, ja tas ſcheitan to dabu manit.“

„Behds, Jndriķ, behds!“ Ēwainotais luhdsja wahjâ balsi. „Glabees . . . peedob man . . .“ wiņsch aifwehra azis un palika bej ſamanas.

Nahkoshâ azumirklî atwehrâs durwis, pa kurem eenahza lambarſulainis Bernards.

„Generata lungs ſuhra, raudsit, kas ſche noteekot,“ wiņsch teiza nopeetni.

„Nu ja . . . es jau tâ domaju,“ Manteifels noruhza, „nu gan laikam abeem plahni isees! . . . Taiſees, ka teez pa durwim ahrâ,“ wiņsch uſblahwa Jndriķim, to ar waru atraudams no eewainotâ. „Ēem manteli! ſche! ſche! . . . un nu ſeidſees un paſlehpees, kamehr leelakâs breefmas pahrgahjuſchas!“

Tâ runadams wiņsch ahtrumâ ſeidſotees Jndriķim bij uſwilzis Guſta manteli un iſstuma to pa durwim ahrâ.

Bija jau ari pats pehdejais laiks, jo tuhlin pehz tam eenahza wezais generalis Kolbergs.

„Nu Bernard?“ wiņsch praſija, eeraudſidams eewainoto oſizeeri. „Kâ tas nahzees, Bernard, atbildi!“

„Œhe notilufe diwklauja, generata lungs . . . pretineeks aifbehdsis.“

Bezais kareiwis purimaja nopeetni firmo galwu.

„Diwklauja?“ wiņsch atlahrtoja; „par ſpihti karata aifleegumam! . . . Kâ ſauz aifbehguſcho, tâ eewainoto?“

Ritmeistars Manteifels neteiza ne wahrda, bet Bernards pahrmelleja ſemē gulofcho manteli un atradiſ ſinamo rakſtu, to paſneedsa generalim.

Œhis laſija uſrakſtu: „Wirſneekam Jndriķim ſ. Kolbergim.“

Rakſts iſſlihdēja no wina dreboſchâm rolam un firmais wihrs nobahleja tâ nahwe.

„Tas wünsch ir!“ [firngalwis domaja. „Schodeen to eezehla par wirfneeku — un libbs ar laimi jau wisleelakà nelaima klagt.“

Bet ahtri wünsch fanehmàs un leelàs firdsfahpes pahrwahredamàs tapa gluschi meerigs.

„Ar to man gods runat?“ wünsch greefàs pee jata husara.

„Esmu ritmeistars fon Manteifels, generaka lungs.“

„Waj Zuh's pasihsteet eewainoto?“

„Tas ir mans labakais draugs...“

„Un mans krusidehls, kuru dimpadfmit gadu laika neesmu redsejis... bes fazischanas es winu wairs nebuhtu posinis.“

„To es ar tizu,“ Manteifels domaja, „smalks joks ar teem manteleem. Tif tagad eewehroju, ka tee pahrmainiti. Bet kà nu ir, lai paleet. Warbuht ka tas wehl isnahk wiseem par labu...“

„Kurfch bija wina pretineeks?“ generalis pahrtreauga ritmeistara klufo prahtofchanu.

„Wirfneeks fon Hastenbachs,“ fchis drufku wilzinadamees atbtldeja.

„Gusts fon Hastenbachs!“ wezais bubinaja; „tas pats, kuram zaur diwlahrscham faitem bija jatop par wina brahli.“

„Tà tas ir, generaka lungs!“

Abi kluseja masu brihtinu.

„Ritmeistara lungs,“ generalis uffahka meerigà balki, „Zuh's sineet jaunos diwklaujas litumus un pasihsteet karaka stingribu... Schis nelaimigais notikum's jamehgina apflehpt... Kad eewainotais daudsmas aischirbees, tad webeet winu pee manis pili. Es atstahschu preeksch wina sawu tareeti un pats eeschu sahjam eepreeksch. Ruhpejatees zil fpehdami par flimneeka kopschanu, buhschu jums foti pateizigs... Uf redsefchanas!“

Wünsch sneedsa ritmeistaram roku un aisgabja, bet Bernardu atstahja pee eewainotà.

„Rudeen, pahrmaina sahl atnest fwehtigus auglus,“
 Wanteifels domaja. „Itin ta patš Deews mums atfubtiijis
 ſcho wezo engeli ar ſahbakeem un peescheem. Kaut jel Guſts
 drihſ nahktu pee ſamanaš, ta waretu tam iſſklaidrot, lai iſturās
 tā generata kruſtdehſs Indrikiš, jo taš wiņſch tagad ir, lamehr
 manteli pahrmainiti! . . . Atneſat glaſſi uhdens, mihtlais
 draugs,“ wiņſch greeſās pee Bernarda, „eš patam iſmekleſchu
 bruhzi.“

Winam wehl tā runajot Guſts atwehra azis un ſtihiwi
 raudſijās wiſaplahrt.

Maſ wahrdoš ritmeiſtars iſſklaidroja wiſu, kaš notizis,
 un eekam Bernardš atmahza, Guſts pilnigi ſinaja, tā iſtureteeš.

„Luhdſu peedoſchanu, ta tiſ ilgi uſkawejoš,“ Bernardš
 ſazija, „papreekſch man bija jaſeglo generata lunga ſirgš;
 tagad wiņſch jau zelā uſ Schenbergu.“

Bruhzi, kaš par laimi bija gluſchi neeziga, iſmaſgaja un
 apſehja, tad ſtimneekš eebauidija druſku wiņna un ſpehzigu
 baribu. Jau pehž ſtundas laika wiņſch jutās deeſgan ſpehzigš,
 lihds ar ritmeiſtaru un Bernardu, generata kareetā braukt uſ
 Schenbergāš pili.

II.

Steigſimees eepreekſch uſ wezo ſamilijaš muiſchu, ap-
 ſkatitees, tā tur klahjaš.

Diwaš jaunāš daitāš meiteneš ſehdeja lihdsās greſnā
 atſmeltnē. Wilhelmina ſon Kolberg un wiņaš ſirdšdraudſene
 Henrite ſon Haſtenbach.

„Kapehž tiſ ſlumiga ſirſnin?“ pehdeja ſazija, glaudidama
 draudſeneš roku.

„Eš pate neſinu,“ Henrite atbildeja, „man taħda gruhta
 ſirdš, itin tā tuwotoš leela nelaiime.“

„Blehnaš,“ jautrā Wilhelmina droſchinaja, „tā wiſi ee-
 mihlejuſchees ſapno. Kuram tagad wehl wairak eemeſla pree-“

zatees, nekā Tuv? Tavs labais tehvs atšwabinats is Naumburgas zeetuma . . .“

„At ja,“ Genrite pahrtrauja, „atšwabinats zaur ustizigu usupuredamos mihlestibu . . . ai, esmu launa, nepateiziga meitene!“

„Ko Tu alasch sehrojees, kas mums laisch? Waj ne-efam laimigas bruhtes? Drih atbrauks ontuls un muhsu mihlalee.“

„Bruhtes?“ Genrite sehrigi atfahrtoja, „waj mums sehajos nelaimigajos kara laikos latru deenu naw jabaidas, ka sawus mihlakos waram pasaudet? Waj Tu pate ne-efi apnehmusee, agrak nesaweenotees ar manu brahli, kamehr tas nebuhs atmeis sawu sraužo ahtrfirdibu un peenehmees daudj maš prahtigaks un apdomigaks?“

„Tas bija wajasfigs preefch muhsu laimes,“ Wilhelmine issklaidroja. „Wina istureschanas brihscheem naw wairs usskatama par pahrschteigchanos, bet par trakoschanu waj ah-prahtibu. Ja winsch mani pateefi mihles, tad winam ne-truhks spehla, sawalditees.“

Šho farunu pahrtrauja sulainis, preezigeem waibsteem pasinodams, ka generala lungs patlaban eejahjis pagalmā.

Jaunelles uslehza, preezigi eekleegdamas, un isskrehja winam pretim.

Winas notika pagalmā, eekam wezais lungs wehl nebij spehjis istahpt no segleem.

„Mans mihlais krusttehvs! mans labais tehvs!“ Wilhelmina issauzās, to apkerdama.

„Nu labi, jau labi, behrni,“ firngalwis smaidija, „laischat jel nolahpt no sirga — tad wareseet butschot, zil ween patihl.“

Kad generalis bija us lihdsenas semes, abas jaunelles to aplampa til firsnigi un laisligi, ka tas wairs nedabuja ne palustetees.

„Bee joda!“ winsch bahras elfodams, „behrni, flukeni!“

Juhs mani noschnaugfeet! Wehl negribu mirt, eelam ne-efnu latru fawam lihgowainim nobewis . . . Palaischat jel mani istabâ! Sche pagalmâ tatschu newaram pahrrunat firschu noslehpumus."

Nu meitenes atlaidàs, eeweda onkuli preeksch wina faitaitàs istabàs, lai drufku atpuhschas un paschas pufstoschàm firdim goidija wina eenahlschanu sahlê.

Tikai wirtsdrehbes nogehrbees, tas atnahza un noschdàs starp abàm flaisstulem, luras tam usmahzàs ar wisu wisadeem jautajumeem.

"Kâ klahjàs manam brahlim Indrikim?" Wilhelmina waizaja.

"Schodeen pat es winu redseju," generalis nedroschi atbildeja, "bet winsch -- tà falot -- neatradàs wis apkschamâ stahwolli . . . Neisbihsteees, behrni, winsch bija . . . tas ir . . . winsch gluschi tikpat tà nemas . . . bija eewainots."

Jaunelles, flani eefleegdamàs, apklahja gihmi abàm rofàm.

"Nu, nu nepintschkeet jel!" generalis meerinaja. "Es jau faziju: winsch tikai drufzin eewainots. Gan jau pahrees! . . . Bijufi masa diwlauja -- bet waj sineet, ar to? . . . neisbihstees Henrite . . . ar Taru brahli Gustu, lursch manu krusidehlu eewainojis."

"Kas? diwlauja! . . . starp muhsu brahteem, starp muhsu lihgowaineem?" abas laimigàs bruhetes issauzàs, weenâ balfi raudadamas. "Kur tad Gusts? . . . kur Indrikis?"

"Gusts laikam agraf nerahdisees, lamehr buhs dabujis droschas finas, ka Indrikim nelas leels nelait; bet mans krusidehls buhs drihs scheinan."

"Waj pee mums pilt?"

"Sinams! Stundas laikâ winsch war buht scheinan. Bihf tam es nolikschos pee meera. Esmu zetojot loti noguris. Kad Indrikis atbrauz, lai mani tuhlin modina."

Winsch aigahja, atstahdams meitenes weenas.

„Nu, waj mana tumscha paredsefchana naw peepildijufees?“
 Genrite schnufsteja.

„Gandrihs tà isleefas,“ fchi atbildeja, „bet paldees
 Deewam, la naw wehl las kaunaks atgadijees.“

„Redfirdeta trakuliba!“ Genrite fuhrojās, „sawu bruhtes
 brahli isaizinat un eewainot diwlaujā!“

Wehl labu brihdi jaunekles sehdeja pahrrunadamas un
 weena otru meerinadama, tad peepeschi durwis kluſi atwehrās
 un ſakais hufars eefchmauzās istabā.

„Tziſt!“ winsch, pirkſtu pee luhpam turedams, kluſinaja
 istruhkluſchas jaunekles, „luhdsu neisbihstatees, manas zeenijamas!
 Winsch tuhlin buhs ſcheitan. No Deewa puſes, tilai nebrih-
 natees, nejakat ne wahrda. Zſturatees gluſchi ta, tà tad tas
 buhtu Indrikiſ! Ja Zuhſ tilai zaur weenu wahrdinu winu
 nodoseet, tad mehſ wiſi eſam pagalam!“

Apſpeestā balſi ſchos wahrduſ ifrunajis, ſakais hufars
 paſuda titpat kluſi, tà bija eenahjis.

Jaunekles raudſijas brihnodamās weena uſ otras.

„Kaſ tas bija?“ Wilhelmina praſeja. „Waj Tu winu
 paſini?“

„Ne-eſmu to wihru wehl nelad redſejuſi! Bet ko tas
 noſihmē? Par ko tad winsch runaja? Ko lai mehſ aſiſhtot
 par Indrikiſ?“

Koridori atſlaneja ſoti un jaunekles apkluſa, puſtoſcham
 firdim gaididamas tahſ leetas, kaſ nu nahſ. Durwis atwehrās
 un Guſts fon Haſtenbachſ, uſ generata roku pabalſtidamees,
 eenahja istabā. Wineem ſeloja ritmeiſtars Manteiſels.

Kaſ nu notifa? . . . Guſts — Indrikiſ ahdā — tureja
 muteslakatu preekſch azim, draudſenes raudſijas, it tà padomu
 praſidamas, weena uſ otru, wezais onfulſ brihnijs par tahdu
 brahtu-mahſu un lihgwainu apſweizinaſchanoſ, un ſakais
 ritmeiſtars, aiſ ziteem flehpdamees, bailigi iſwairijs no jebkuwa
 ozu ſlateeneem.

„Nu, waj Tew mute aiſauguſe?“ generalis peegrubda

ar elfonu neihstojam krusideklam. Šchis nopuhās un tad semi pasklanijās pret jaunavam.

„Augstizeenitās kundses . . .“ winsch eesahla drusku trihjoschā balsi.

„Tas jau Gusts!“ Wilhelmine kluftinam eetschuksteja draudsenei ausi.

Manš brahliš . . .“ ſchi tilpat klufti atbildeja.

Nabaga ritmeistaram bij usnahzīs breefmigs klepus, tā ka generalis ne pušwahrdina nedfirdeja, kas tika runatš; brih-nidamees winsch raudsijās no weenu uš otru, bet tad wina pazeetiba bij beigusees.

„Ko tas lai nosihmē?“ winsch ruhza, „waj tad juhs zits zitu wairš nepasihstatees? Ne weens prot runat, ne otrs! Brahliš nepasihst mahsu un mahsa stahw nolaištām azim! . . . Wilhelmine, waj nedfirdi? Uzumirkli dod brahlim mutes! — Jēb Tu dusmojees par to, ka Taws lihgamainis wina eewainojis? . . . Ne, kas par daudš, tas par daudš!“ winsch brehza, ar lahju peesidams, „waj tā mahsai peeklahjās darit? . . . Ka Genrites jaunkundse šawu firdi šawalda, tas gluschi pareisi, bet meesiga mahsa . . .“

Winsch nespehja ifrunat, kad Genrite pusraudadama aplehrās brahlim ap kaku.

„Neapdomigais, launais Gust!“ wina issauzās.

„At ja!“ ſchis atbildeja, „bet nabaga nelaimigais Indrikis!“

Generalis šagrahba abām rokām šawus plahnos, firmos matuš, bet ritmeistars klepoja til breefmigi, ka bija jabaidas no treekas.

„Kas jods tas ir?!“ pirmais usbrehza Gustam, „Tu patš fewi noschelo: „nabags nelaimigais Indrikis.““ — Brahliš un mahsa ſlatas weens uš otru, tā koka lekki; bruhte preeksch tildaudš šweščām azim kriht lihgamainim ap kaku! un weseligais ritmeistars klepo tā weza bahba pa špredika laifu. Lai jods to šaprot, bet ne es!“

„Veeliffa pahrfteigschana, eskelenze,“ satais hufars ifskaidroja, „nezeretàs jufas, ifbailes ar preekeem . . . waj neatstahfim labaf winus weenus, tab tee drihsaf fapratifees.“

„Tas man patihf,“ generalis peebalfoja, „negribu weltigi laufitees ar mihllu atmineschanu. Nahkat, ritmeiftara kungs, iftrufschofim uf tam bailem glahfiti laba wihna.“

Peo durwim winsch wehl reis apgreesàs, bahja roku kruhschu labatà un pasneedfa Gustam papirus, kureus Finka papus weefnizà if Indrika manteta bij dabujis.

„Sche buhs, Indrik, Tawi dokumenti,“ winsch fazija, un tab lihds ar ritmeiftaru atstahja istabu.

Til ko tee bija ifgahjuschi, abas jaunelles apstahja Gustu.

„Nu ifskaidro, bet ahtri, ko schi noslehpumainà ifturefchanàs nosihmè!“ tà abas usmahzàs. „Wispirms fati mums, kur Indrikis!“

„Behz diwklaujas Indrikis aifbehdsfa,“ schis stahstija, „bet ahtrumà projam steidsotees tas pahrfkatijees un pakampis manu manteli, atstahdams fawu maneja weetà. Zaur to ifnahzo, ka generalis, ifmekledams, notureja schos papirus par maneem dokumenteem un tamlihds mani par fawu krusfdehlu.“

„Bet kadehf diwklauja notifa?“ mahsa usmahzàs, „ifstahsti winas zehlonus.“

„Godu lauposchas finas, ko par Indriki dabuja dfirdet. . . . Al, luhdsu, neslatatees uf manis til bahrgi, dahrgà Wilhelmina . . . Sanemat schos papirus un nobodat fawam brahlim, lam tee peenahkas.“

Meitene fanehma papirus, atlozija weenu no teem un nejaufchi fahka lasit, tab stipri nosarkdama pasneedfa to Gustam.

Schis panehma un nesinadams, ko darit, lasija pusdiktà balsi:

„Kreetnais, godajamais jaunekli! Beenemat schàs firfnigàs

„pateizibas no dsiti aifgrahbta firngalwja, kuream Juhš

„atpirkuschi godu un brihwibu.“

Lasitajs falezàs là no sibena aifkerts . . . „Ko esmu padarijis,“ winsch domaja, „tilai mana nelaimigà tehwa dehft

Indriksis fogahjees ar spehlmaneem un augtotajeem, un es, nepateizigais, augstfirdigo draugu par to apvainoju un usajzinaju us divkauju."

Brihtinu nogaidijuſi, Ģenrite panehuma wehstuli winam iſ rokam un laſija lihds beigam:

"Kā lai Ģums pateizos, kaſdu algu waru Ģums „peefolit? Ja Ģums peeteel ar to wiſdahrgako, kaſ man „wehl paſaulē, ar manu labo Ģenriti, tad nemat winaſ „roku, jo winaſ firdi jau ſen eſat paſchi eemantojuſchi. „Ģuſts pee laulaſchanas lai iſpilda winaſ tehwa weetu, „kuſch juhtās wehl par daudſ dſiti ſatreektis, lai waretu „peedakitees pee taſdeem preezigeem familijas ſwehtkeem."

Iſlaſijuſi, wina paſneedsa wehstuli Wilhelminai, kamehr Ģuſts tai pee kaſjam nometees, luhdsās peedoſchanas; tomehr jaunekle palika loti nopeetna.

"Kad buhſeet ſawu pahrpraſto un dſili apwainoto draugu, manu brahli, atraduſchi," wina noteiza, „kad winſch Ģums buhſ peedewis, tad ari es mehginuſchu peedot — agrak ne."

To ſajtijuſi wina iſgahja, un Ģuſts palika, gluſchi ſatreektis no leelajeem pahrmetumeem, weens patſ ar ſawām meeſas un dwehſeles ſahpem. Warbuht kaſdu puſtundu winſch tā bija mozijees, kad generalis atpakal eenahja.

"Waj taſ teeſa, ko Bernards man ſtahta?" winſch praſija, „karalis, kuſch Dewi lihds ſchim arween labi eeredſeja, ſchoreiſ Dewi pahrſtatijis un traſgalwigajam Ģuſtam uſtizejis loti ſwarigu komandu?"

Til ko wezais kareims ſchos wahrduſ bij iſrunajis, Haſtenbachs palika lihka baſlumā un ar abām rokam grahba wirſwahrku kruhſchu kabatā.

"Karala pawehle! karala pawehle!" winſch nahwes bailēs iſſauzās. Bet tad winſch apdomajās, it tā iſſamifis aplahja gihni ar rokam un pakrita uſ krehſla.

"Beſgodis! nekreetns beſgodis!" winſch waimanaja.

"Nu, nu, ſanemees," generalis meerinaja; „ka karalis

ſcho uſdewumu uſdewis Guſtam, par to tew nemaſ naw ja-
kaunaſ, gan Tu dabuſi zitu, warbuht wehl ſwarigaku.“

„Waj Zuhſ, ekſelenze, ſinat, ko karaliſ winam uſdewis?“
ritmeiſtarſ nedroſchi waizaja.

„Sinamſ! Geiſeles upeſ tiltu eenemt un zaur to ſa-
weenot abuſ armijaſ korpuſuſ. Bet ſchajâ azumirkli jau wiſſ
padaritiſ. Ja Guſtiſ zihnoteeſ kritic, tad winſch goda nahwê
miriſ; bet ja winſch uſwarejiſ, tad karaliſ ſinâſ wina waro-
nibu zeenit un opalgot.“

„Bet man palikſ muhſchigaiſ kaunaſ un negodſ!“ Guſtiſ
iſſauzâſ rolaſ lauſidamſ.

„Al ne, jel ne!“ generaliſ meerinaja; „preezajeſ labak,
ka pawehle naw peeſuhtita Tew. Updomâ, ja karaliſ ſcho
pawehli buhtu peeſuhtijiſ Tew un Tu, zaur nekreetnâſ diw-
kaujaſ bruhzem, neſpehtu iſpildit ſawu peenahktumu . . . nu,
kahdâſ dwehſeleſ molaſ tad Tew tagad nebuhtu jaiſzeſch?“

„Ja, ja!“ jaunaiſ ofizeerſ iſſauzâſ, uſlehtdamſ un kâ
ahrprahtigſ pa iſtabu apkahrt ſkraididamſ, „ſchiſ elleſ molaſ,
ſchi apſina, ka ſew un ſawejeem nolaupijiſ laimi, godu, meeru
un zeenibu, taſ gruſch mani iſſamiſeſchanâ un nahwê!“

Un tad winſch iſſkrehja ahra, it kâ no kauneem gareem
bihditiſ.

Generaliſ palika kâ ſahliſtabſ no brihnumeem ſtahwot.
Ko taſ lai noſihmê? Kadehl winſch aiſſkrehja kâ trakſ projam?

Winſch tiſa pahtrauktſ zaur ritmeiſtara eenahktchanu,
kuſch brihnodameeſ apſkatijâſ un tad waizaja:

„Kur tad wirſneeka lungſ?“

„Ko eſ ſinu?“ wezaiſ Kolbergſ atruhza; „winſch aiſ-
ſchahwâſ kâ leelgabala lode, tiſ ko bij dabujiſ bſirdet par
Guſtam uſtizeto karala pawehli . . .“

„Kâ? waj Zuhſ winam to paſinojat?“

„Ja, kapeh3 to lai winam neſazitu?“

Ritmeiſtarſ ſagrahba ar abam rolam galwu.

„Ro Zuhš padarijufchi?“ wiuſch iſſauzàs. „Man jaſteidſas tam pakat! Eš preezajos, ka wiuſch karata pawehli aiſmiriſis — un nu wiuſch tihscham ſkreen ſamaitaſchanà . . . Jods lai mani parauj, ja eš winau wairs nepanahtu! . . .“

Tad wiuſch iſſchahwàs ſibena ahtrumà pa durwim laukà un projam.

Bezais generalis uſſita ar duhri uſ galda.

„Ari taš ir trakt palizis!“ wiuſch ruhza, „ſchodeen wiſa paſaule trata palikuſi . . . man ari wehl huhš jatop trakam! Kaš tad ir notizis? Kapehž wini wiſi ſkreen ſamaitaſchanà? Ne, patš ſahtans to newaretu ſapraſt!“

Wiuſch atkrita ſehdelli, kur Guſts lihds ſchim bij ſehdejis, iſſteepa kahtaš un gurdens buhdams aiſwehra aziš.

Ne deſmit minutes wiuſch nedabuja ſchai ſtahwolli atpuhſtees, tad jau atkal ritmeiſtars eiſdams un puhſdams eeſkrehja pee wina.

„Eſſelenze!“ wiuſch iſſauzàs, „luhdju, eſſelenze!“

Ar weenu lehzeenu wezais generalis bij kahtaš.

„Pee joda! Waj tad patš welns Zuhš dihta? Kaš tad nu notizis?“

„Zuhſu kruſtdehliš Indrikiš nupat eejahta pagalmà!“

„Manš kruſtdehliš Indrikiš? . . . Waj tad wiuſch jau bija projam?“

„Kà tad!“ ritmeiſtars atbildeja ar kahtju peeiſdams.

„Sinams, ka wiuſch jau bija projam! Bet eš domaju . . . otriš kruſtdehliš . . . taš nupat eejahta pagalmà!“

„Manš otriš kruſtdehliš?“ generalis brihnodamees atſahrtoja, „otriš? waj tad man wehl ir otriš kruſtdehliš?“

„Sinams, eſſelenze, atzeratees tiſai. Eš domaju, Zuhſu nahloſchais kruſtdehliš — Guſts ſon Haſtenbachš.“

„Al tà? . . . taš ir eejahtiš pagalmà? Waj tad wini ar Indriki iſlihgufchi?“

„Nebij eeſpehjams, eſſelenze — taš jau bija projam.“

„Al tà? . . . Un to kauſli eš lai peenemu, eekam taš

naw Jndrikim roku sneedfis? . . . ne muhscham! — Beenemat Zuhš wīnu manā meetā un šadodat kreetni pa degunu. Šatāt wīnam, ritmeistara lungs, ša es pateizos par tahda kildneeka apmeklejumeem un newehloš wīnu ufflatit . . .“

„Labi, šoti labi, effelenze; bet šteidsatees projam, šatrā azumirkli wīnšch war jau te buht.“

Bezais generalš pagahjās lihds durwim, tad wīnšch wehl reis atgreesās un stingri šazija:

„Bet tā ša lai wīnšch neufdrošchinajas . . .“

Wīnšch nepaguma nobeigt uffahkto teikumū, jo durwis ar joni atwehrās, pa šurām Jndrikis Kolbergs, Gusta wīrs-šwahrlōš gehrbees, štreeschus eestrehja un beš štomišchanās metās onkulim ap šallu.

„Manš mihtais, labais onkulit!“ wīnšch iſſauzās.

Ritmeistars palezās, itin ša gribetu no ahdas iſſprahgt un generalis nešaprata, ša atšwabinatees no kruštdehla uſmahzigās apkampšchanās.

„Zuhš mani wairs nepaſiſtat!“ Jndrikis ſmejhās, „augdams eſmu par daudš pahrwehritees. Bet Zuhšu gihmiš, mihtais onkul, pehž wiſeem diwpašmit gadeem, šuros ne-eſam redſejušchees, štahw wehl tagad atminā. Rā Zuhš atradat manu labo mahšnu un daito bruhti? Zuhš taš eſat wīnās jau redſejušchi?“

Širmā azumirkli onkulis bija pahršteigts no tahdas droſčas walodas, bet tad wīnšch ſanehmās un atbildeja:

„Šinams, ša eſmu wīnās jau redſejis un ari ſawu kruštdehlu.“

„Kruštdehlu?“ Jndrikis ſon Kolbergs atšahrtoja.

Ritmeiſtaru jau atkal mozija klepuš.

„Šmuli tas nu gan wiš naw,“ generalis turpinaja, „ša Zuhš nemaš neapwaižajatees pehž ta, šurām tiškōjuſchi pehž dſihwibas.“

„Tad Zuhš par to jau ſinat?“

„Šinu jau wiſu — ſinu.“

„Tà tà . . . Bet ari es sinaju, la wünsch atwestis schein, un la eewainojums ne-efot breefmigs. Tas man par ap-meerinojumu. Bes tam esmu pahrllezinats, la Zuhš neleeg-fatees winu aplaimot ar manas mihtas mahsas rolu.“

„Nu, manis deht . . . lai wünsch prezè Zuhšu mahsu,“ generalis atruhja; „Zuhšu mahsa naw nelahda trakule, là daschi sin ami kundfimi, bet ir labs un mihtligs behrns.“

„To es tizu,“ Indrikis peebalsoja; „bet tatschu ne til mihtliga un laba, là mana Henrite!“

„Henrite?“ generalis atkahrtoja brihnidamees, „par to jau es nupat runaju.“

„Luhdsu peedofchanu, mihtais onkul, Zuhš runajät par Wilhelmínu . . .“

„Luhdsu . . . es runaju par Henriti!“

Indrikis pastatijäs schaubidamees, waj wezais naw prahstu faudejis.

„Waj tad wina lai prezè pate famu brahli?“ wünsch nedroschi waizaja.

Nu atkal bij generalim jabrihnas.

„Ari tas zilweks ir traks!“ wünsch domaja; „schodeen wifš traki . . . laikam usnahluš trakuma sehrga . . . Bet lursch tad šaka, la Henritei japrezè paschas brahli?“

„Atzeratees tikai, mihto onkul — Henrite jau naw mana mahsa.“

„Nu lam mahsa tad wina ir?“ wezais usbrehja.

„Nu . . . Gusta fon Hastenbacha . . .“

„Gusta fon Hastenbacha? . . . Bet las tad Zuhš tahds efeet? Pee dewineem jodeem? Kas Zuhš par wiru?“

Schai azumirkli istabä eefkrehja abas meitenes.

„Tas wünsch ir! tas wünsch ir!“ abas issfauzäs weenä balši un Wilhelmina, wifš aismirsdama, tam metäs ap kaku.

„Mans mihtais, labais brahli!“

Ari Henrite peenahja un lihgsmi wina rolu fatwerdama fazija:

„Ai, labais Jndriki, — paldees Deemam, ka Juhš esat atnahkufchi!“

„Ne! To es wairs ilgali newaru isturet,“ generalis issauzās; „man metās bailes . . . tā leekās, abas meitenes ari prahtu saudejufchās.“

Manteifels nostahjās pee loga un ar pirksteem bungoja ruhtis; bet Wilhelmina pasteidsjās issklaidrot pahpratumus.

„Peedodat, selta onkulit, scho majo wiltibu,“ wina luhdsjās glaimodama; „bet mehs newarejam zitadi. Ja Juhš tuhlin pafihstu, ka eewainotais it Gusts, tad . . .“

„Jods un demindesmit dewini pehrkoni!“ wezais ka veivš lahdejās. „Manteifela kungs! Pagreeschatees uf scho pufi! Juhš tatschu man fazijat, ka eewainotais esot mans krusidehls Jndrikiš.“

„Tuhdsu peedoschanu, esfelenze,“ ritmeistars attapigi atbildeja, „ne es, bet Juhš to fazijat. Islafijufchi pasneegtos papirus, Juhš issklaidrojat flaidri un gaischi, ka eewainotais esot Juhsu krusidehls. Es, sinams, tuhlin nopratu maldifchanos, bet tā ka saldats nelo nedrihkt labati sinat, neta generalis, tad man bij jazeefch klusu.“

Dabu brihdi wezais kareivis noskatijās uf wina tahdam azim, ka newareja isschkirt, waj dusmojas, jeb smejas, un tad waizaja:

„Ut tā? Tad schis bija Juhsu breefmiņa klepus zehlonis!“

„Pee wijām jukām wainiga tikai mehtetu pahrmainifchana,“ Wilhelmina issklaidroja.

„Un pee mehteta pahrmainifchanas tikai es esmu wainigs,“ ritmeistars peefihmeja; „laut gan tas notizis nejaufchi, bej manas gribās.“

„Tad Juhš tas esat, kuram man japateizas par sawas dsihwes augstako laimi!“ Jndrikiš issauzās winam pee-eedams un abas rokas frsnigi kratidams. „Gusta mehteli es wairs wis nebiju Jndrikiš Kolbergs, bet wirsneeks Hastenbachs, kuram karalis bij pawehlejis eenemt Geiseles tiltu. Pawehli islafijis,

es bef ſchaubiſchanās ſtahjos eewainotā drauga weetā, uſnehmū komandu un iſpildiju winam uſtīzetu uſderumu.“

Bezejam generalim riteja preeka un lepnuma aſaras pahwaigeem un ſērniģi wiſſch aplampa ſawu duhſchigo kruſtdehlu.

„Nu es wiſu ſaprotu,“ wiſſch ſazija. „Pee ta paſiſtu ſawas žilts dabu un waronibu. Tapehž otrais aiſſkrehja tā ahrprahtigs projam.“

„Subtiſim wehſtneſchus winam pakat,“ Indriķis ſpreeda, ſtarp abām jauneklēm laſtobomees. „Wina wahrdā es uſderumu iſpildiju, winam ari lai peenahkas karata algo.“

„Tad ſchowakar dſerſim prezibas!“ generalis gamileja. „Kaut jel otrais bruhtgans ari jau buhtu ſcheitan! Winam tehwa weetā japaralſta Genritas prezibas kontraktis. Nu, lihds ſchim wiſs til labi weižeess, zereſim, ka tas ari lihds beigam tāpat noritinaſees.“

Behž ſcheem wahrdeem wiſſch pabrauzija wehderu un tad greeſās pee jauneklēm ſazidams: „No leelajeem preekeem eſmu iſſalzijs, tā tukſneſcha wilks. Behrni, waj drihš nebuhs puſdeena?“

„Wis jau ſagatawots, mihſais onkulit!“

Bezais ſneedſa Genritei rolu un Indriķis weda ſawu bruhti.

„Sulaini, ſchampaneeti uſneſat!“ generalis iſſauzās loti jaurā duhſchā . . . „Ritmeiſtara lungs! Žuhs paleekat bef kundſes. Bet par to nekas — wareſeet wairak nodarbotees ar wiſnu iſpehtičhanu.“

Un ſon Manteifela lungs ſcho padomu uſzihtīgi eewehroja, tā jau laikam leels ſmalķu dſehreenu paſinejs un pehtitajs.

III.

Spoſcha ſaulite atſpihdeja plaſchi iſſteepo Frantiſchu kara pulka leģeri. Skaidri bij redſami mirdſoſchee eerotſchi un baltii wiſutojoſchās teltis, pār kūrām lepni pazetās pli-

winoschais farogs, apšimebams wirskomandanta printšcha Subija mitekli. Scheem pretim, uš nupat eenemtà tilta un otrpus upeš, atradàs Bruschu kareiwju pulžini. Upmale bij apauguse beeseem krukmeem, kuru faros tagad tilai wehl retas nokaltuščas lapinas bij redšamas. Starp šcheem krukmeem wilkàs jauns, bahls un noguris ofizeers, lehnam foliti pehž folišcha uš preekšchu speredams.

Tas bija Gusts fon Hastenbachs. Kà winsch šche atktuwis? Kàs winam šcheit jameklè? . . . Winsch raubšijàs wisaplahrt, it kà žetu meklebams, pagahja wehl kahbus fotus uš preekšchu, bet tad špehli to atstahja un palkusu eebrehždamees tas palrita pee semes, palikdams beš famanas.

Winam tuwojàs jahtneeki. Preekšchalà, uš leela šchkimeta, masš, drusku šalihžis wihriusch, labà rolà turedams špeeki, ar kuru tas beeshi rahdija uš Geiseles tiltu. Tam lihššas, kreišà pušè jahja flaisš daitšch wihreets, kraweeru uniformà, sehdedams kà usleets sawa ehreeta mugurà. Wif wineem šekoja diwi adjutanti un šulainis.

„Bahrspihleta godprahitiba!“ masais wihriusch šajija dobjà balsi. „Kàs lo kreetni isdarijis, tam nemas naw jaslehpas. Karalis taitšchu newar ar godalgu tam štraidit wifur palat!“

„Majestate, warbuht ka duhschigais ofizeers guk kur nebuht eewainots?“ leelais, daitais jahtneeks peebilda.

„To es labaki simu, Seidliz!“ karalis atbildeja. „Winsch palika neaislahtris. Gewainots winsch ir gan, bet tilai no Amora bultas, un tadeht winsch ari nebuhs žitur, ka pee sawas bruhtes, winai pirmajai pasludinat šawu uswaru. Kàs winu fastop, lai šuhra tuhlin pee manis. Negribu palikt wina paradneeks, laut gan man pašham šchoreis toti mas pee rotas. Scheitan teesham netapšim tretni . . . Muhsu kareiwju wehderi šarahwuschees, kà tabakas mali, bet tur otrà pušè Franzuschij rij un plihè, kà glahšchu un pudetu šlana pee mums šadsir-dama . . . Seidliz, winam wajaga tos atkal aistrenkt no dšihru meelasta, kà nesen pee Gotas.“

„Kad majestate wehlaš sehstees pee printſcha Subija galda?“ generalš praſija, nonemdamš zepuri, „pawehleet tika.“

„Eepreekſch mums ſkaidri jaſin, kura weetâ galdaš ir klaſis.“ karališ ſmihneja; „eš domaju, ſchodeen pat to mehš iſdibinaſim.“

Peepreſchi winſch aptureja ſirgu un rahdija ar ſpeeki uſ ſemê gulofchu zilweku.

„Aha,“ Seidližš iſſauzâš, „taš patš winſch ir!“

„Kaš tad?“

„Kuru mehš meſlejam . . . wirſneekš Guſtiš ſon Hoſtenbachš.“

Dſirdedamš ſawu wahrdu, guletajš atwehra ažiš un mehginaja peezeltees.

„Ko winſch te dara?“ karališ waizaja, „waj ir eewainotš?“

„Ne! — taš ir, druſzin eeſtrambatš,“ ofizeerš ſtoſtijâš, uſlehdamš kaſjâš un ſtingri noſtahdameeš.

„Winſch duhſchigi žihnižeeš,“ karališ Fridrikiš turpinaja; „kapežš winſch tuhlin pežš kautina nenahža pee maniš, pežš iſpelnitâš pateizibas algâš? Redſ, taš ir iſhtaiš godš, žihniteeš preekſch karala un tehwižâš, bet newiš ſildoteeš, pluhlteeš un dueleteeš! Lai winſch to alaſch eewehro, tad palikſim arween labi draugi. Lai winſch drihſ nonahk manâ telti, man winam tur wehl daudſ kaš ſalamš . . . ar Deewu!“

Pee tam karališ nonehuma zepuri, ko taš preekſch katra ne-eewehrojamalâ žilwela nemehdſa darit, un tad jahja ar maſo pawadonu pulzinu tahtal uſ eenaidneeku lehgera puſi.

Žaunaiš ofizeerš palika kâ ſaſtindſiš aiſ brihnoſchanâš ſtahwot. Ko winſch bija dſirdejiš? Wina wahrdeš nebija wiš apkrautš ar kaunu un apſmeeklu, bet turpreti minetš ar uſflaweſchanu un godu. Žeb waj karališ gribeja winu tikaš apmehdit? . . . Ne, taš nebij domajamš. Karališ gan wareja ſodit un nižinat, bet newiš apſmeet un nirgateeš! . . . Un tomehr . . . kâ taš bij ſaprotamš?“

Winſch gažja wehl kaſdas deſmit minutes uſ preekſchu, lihđš lamehr nonahža uſ klajuma, no kura pahreddſeja eenaid-

neeku stahwolli. Apstatot Geiseles tiltu, winsch tuhlin pah-
leezinajās, ka tas eenemts un abas Bruhschu armijas famee-
notas. Bet kursch to bij isdarijis? Wisadā sinā bija notikufē
leeliska pahrskatischanās.

Ar schahdām domam nodarbodamees winsch greejās at-
patat uf lehgere, gribedams sagaidit karata pahrnahšschanu.

Finka weefnizas turumā tas fastapa wezo feldwebeli
Behrmani, kursch winu pamanijis wizinaja zepuri un steidsā-
pretim fauldams:

„Wirfneela kungs! Urrā! Apstahjatees jel, lai waru
Zuhs apfweizinat un laimes wehlet.“

Bee scheem wahrdeem winsch sagrahba ofizeera roku un
firsniigi kratidams turpinaja:

„Tas tikai bija ihšts warona darbs! Tit pahrgalwigs
un isweizigs usbrukums naw lihds schim wehl pafaulē peedfih-
wots. Ordenis un krusis par droshibu Zums tilpat tā rokā.“

„Ari Tu domā tapat?“ Gusts winu pahrtroaza; „man
šchi nihkla top alasch nesaprotamala. Es tas nebiju, kursch
tiltu eefarojis.“

Bezais feldwebels fatruhtās.

„Waj Zuhs ne? . . . Bet kursch tad?“

„Lihds schim es to wehl nesinu,“ ofizeers isflaidroja;
„šchi leeta man wehl pawisam neisprotama.“

„Bet wiss pulks pastahw, ka Zuhs pašchi winus we-
duschi kaujā.“

„Schos melus wineem laitam usdewis tas, kursch šcho
darbu isdarijis preefsch manis!“

„Preefsch Zums isdarijis?“ Behrmans bailigi atfahrtoja.
„Waj tad Zuhs nedabujat karata pawehli?“

„Dabuju gan . . . ja, bet netiku islasijis.“

Bezajam saldatam pahrskrehja drebuti par wiseem kau-
leem. „Karata pawehli fanemt un nelasit . . . un kapehz ne?“

„Kapehz ka biju pustraks. Isfajzinaju sawu labato
braugu un diwkaujā no wina tik u eewainots.“

„Dimkaujā?!“ Behrmans issauzās aif bailem trihzedamē tā apšču lapa. „Schehligais Deems! Divi noseegumi uš reisu un par latru nahkas nahwes šods! Zuhš esat beš schehlastibas pagalam, wiršneeka lungs! behgat, behgat, lamehr wehl naw par wehlu!“

Jaunais ofizeers nopeetni kratija galwu.

„Es nebehgšču no šoda, ko esmu pelnijis.“

„Waj tas Zuhšu pehbigais wahrds?“

„Pehbigais!“

Bezais feldwebels stahweja wehl labu brihtinu, tā šahls stabs, it tā gribedams šcho apnemšchanos pahrgrofit, bet pahrolezinajeēs, ka tas naw eespehjams, winsch šneedja Gustam roku un šazija šchkiroteēs:

„Lai Deems Zuhš pawada, dšihwojeet šweilti, wiršneeka lungs!“ Tad winsch aishgahja pa to zeku, kusch weda uš Bruhšču lehgera puš.

Ofizeers nogaidija, lamehr tas wairs nebija redšams, tad šahla lehnam slenderet ari uš to puš. Peepešči tas išširda aif muguras tuwojōšchos širga pakawu trošni un apškatidameēs pašina generala Kolberga šambaršulaini Bernardu, kusch aulešchoja winam pakat.

„Baldeēs Deewam, ka es Zuhš laimigi notwehru, wiršneeka lungs,“ Bernardš šazija šweedrus šlauzidams. „Bill wiš kōti nemeerigi par Zuhšu peepešcho pašušanū. Zuhlin pehž Zums ainahža muhšu jaunais lungs Indrikis, kusch kōti šteigdameēs šcho wehštuli norakšitija un pawehleja beš laweschanās jahšchus Zums pakat dšihtees.“

Gustš panehna pašneegto wehštuli un brihnidameēs eesahla lašit:

„... un tas šobens, kas manu Gustu eewainojo, wareja tikai zaur uswaru preeksch wina tikt šchlihtis no traipektem. Paglaba šcho noslehpumu, lai wiš paleekam laimigi. Wiš pulks šwehreja klušuzeešchanū. Nahž tikai drošchi atpakat pee mums un pee šawas bruhtees...“

Doti fatrizinats Gustis nolahra galwu. Te nu bij mihtlas
ufminejums. Kreetnais, augstfirdigais draugs!

Behz brihtina dauds mas apmeerinajeis winsch fazija uf
Bernardu:

„Fahj ween atpakal un fali, la es nahlschu tiklihdj
karalis mani atlaidis, pee kura man tagad pawehlets eet.“

„Labi, wirsneeka lungs,“ sulainis atbildeja lihgjmi.
„Schowakar swinesim deribas. Jums buhschot japaraksta
kontraktis tehwa weeta, kuresch pats nebuhschot klast.“

„Simu, sinu un aines wiseem fimtdauds labas deenas!“

Sulainis rikschoja atpakal un Gustis lehni turpinaja
uffahkto grubto zeku. Wina firdi isskatijas gluschi zitadi, nekā
winsch bija atbildejis. Waj usglabat noslehpumu? Waj
nolaupit draugam uswaras laurus un tiht ap sawu aplaunoto
galwu? Ne, to Indrikis newareja no wina peeprafu! . . .
Likai paschzeeniba bija winam wehl palikufi un to winsch gribeja
wisada sinā paturet. Winsch pazehla stingri galwu un steidsas
ahtros fotos uf Pruhshu lehgeri. Pusstundas laika winsch to
bij fasnedsis. Slapstidamees, lai pasihstamee to nepamanit,
winsch nonahja pee karala telts. Diwi waktssaldati apfargaja
telts ee-eju, staigadami turp un atpakal, zitadi bija wifs klusu.
Waj karalis wehl nebija pahrajjis atpakal? . . . Bet kas tad
tas par wezi, kas tur loschna gar telts durwim? . . . wezais
Behrmans. Ko tas grib no karala? . . . laifam usdot . . .
Patlaban peejahja karalis ar Seidlizu un abeem ofizeereem.
Waktssaldati nodewa peenahzigo godu un jaunais generalis
nonehwa zepuri, kad karalis atwadotees fazija:

„Pusstundu wehlat fagaidishu manā telti generatus un
schtaba ofizeerus.“

„Kā pawehleet, majestate!“

Behz tam Seidlis aistrichschoja un karalis, no firga no-
fahpis eegahja telti. Waktssaldati nodewa godu un fahka
attal staigat uf preelshu un atpakal. Gustis patlaban gribeja
atstahf sawu paslehptni un peeteiktees pee karala, kad Behrmans,

kuršč arī turpat turumā bija gaidījis, aistēdīsās viņam
preekščā. Viņš atvīrsijs atpakaļ un pēc loka pēstehjēes
apnehvās nogaidīt, kamēr vēzais fēldwebēls tiks atlaists. —

Tagad apskatīsimēes, kas tēti notēē.

„Kō viņš grib?“ deenēstu ispildošchais adjutants štrupi
usprašja Behrmanim.

„Ar karali farunatees.“

„Karalim daudš darba, viņu nedrīkst trauzet.“

„Tikai trihs wahrdiuus; ar teem man peeteē.“

Schajā ozumirkli atvēhrās tēts eekšējās durvis un
pats Fridriks isbahja galwu.

„At, viņš tas ir — vēzais Behrmans,“ karalis
runaja; „nahz eekščā . . . Bet tikai uš trim wahrdeem!“

Fēldwebēls eegahja karala istabā un schis to apskatīja
pehtošchi ar šavām leelajām azim.

„Nu, ahtri . . . bet ne wairak, tā trihs . . . leez dširdet!“

„Mums jāzēēsch badš!“ vēzais kareivš šajja dobjā
balši.

„Waj tā?“ Fridriks issauzās. „Viņam un kam tad wehl?“

„Wišēem walnu razejeem, pēc kureem esmu peedalits.
Daudis nespehji wairš ne lahpsu šmilšchu pazelt un luhšjās
maišē.“

„Waj viņš domā, ka ziteem naw badš?“ karalis wai-
zaja . . . „Tas jo labaki . . . rihā buhs kauja, tad muhsejee
ušbruks eenaidneēēem tā issalkušchi wilki! . . . Man pašam
uš galda schodeen naw wairak tā jahls un maiše. Lihds
rihtam mums wišēem wehl tapat jāisteē!“

„Lai notēē, majestate! Šawillšim wehderu šitnas scho-
deen wehl drusku zēēschak.“

Pēc šchēem wahrdeem fēldwebēls apgreesās, gribedams
išeet, bet karalis to attureja.

„Behrman! Preekšč aiseeschonas viņam jāšadset ar
karali glahse wihna.“ Viņš panehja pudeli un pēēehja
divas glahšē pilnas. „Šemetišim — pēēit!“

„Karalis lai dšihwo šweiks, urrà!“ Behrmans iſſauzās un glaſti ar weenu wilzeenu iſtufšhojis, noſtahdija uſ maſu ſahnu galdinu.

Fridrikiſ ari bija glaſti iſtufšhojis un noſehdees pee galda ſteigſchuſ uſrakſtija lahdas rindinas, kuvaſ tad ſneedſa ſeldwebelim.

„Sche!“ wiſch ſazija, „man wajaga uſrauga jaunajam kara zeetumam, bet uſtizamatu, lā wiſch, eſ newaru atraſt. Ta ir wina eezelſchanaſ pavehle. Wiſch jau pahraſ par ſeptindeſmit gadeem un godigi iſpelnijees meerigaku dšihwi... ar leitenanta iſchinu un teeſbam.“

Behrmans noſtahjās ſtingri, bet nenehuma paſneegto papiri.

„Par zeetuma ſargu?“ wiſch ruhza. „Woj tadehſt, majeſtate, ka eſmu wezſ, rupjſch tehwiſch, kurſch neprot ſmalakati uſweſtees?“

„Ne,“ karaliſ atbildeja, winam laipni uſſiſdams uſ pleza, „tadehſt, ka wiſch, laut gan buhſchigſ lā lauwa, tomehr ir labſirdigſ lā jehrs... Nem tiſ ween droſchi!“

„Nu, ja taſ tā ir domatſ, tad janem gan buhſ,“ wezaiſ karewiſ ruhza, papiru ſalozidams. „Maneem zeetumneekem neklaſfees ſlikti.“

Un militariski ſwezinadams wiſch iſgahja no telſt. —

Kad Guſtſ fon Gaſtenbachſ ſawu draugu Behrmani redſeja iſnahkam, wiſch tuhlin gribeja dotees eelſchā pee karaka. Bet tai paſchā brihdi telſt preelſchā noſtahjās lahdi peezi ſeſchi ſchtaba ofižeeri un liſāſ tur laut ko gaidam. Pamaſam ſalaſijās arween wairak ofižeeru, generali, ſeldmarſchalaſ Reitſ un karaka brahliſ prinziſ Indrikiſ. Neko darit, wajadſeja wehl uſgaidit.

„Nu, ko tad juhſ ſche darat, Gaſtenbacha kungſ?“ peepeſchi winu uſrunaja generalis Seidližſ. „Nahlat, tagad patſ iſhtaiſ laiſt. Eſ tuhlin paſinoſchu karaliſim.“

Wiſch nehma to ſew lihdi un eegahjis telti tuhlin atkal ar karali iſnahza ahrā.

Wifit generali un ofizeeri nonehma zepures, ari Fridrikis pats bija kailu galwu un nostahjās fawu augstako wirsneeku widū.

Seidlizs pamahja Gustu pee fewis un nostahdinaja winu few lihdsās.

„Mani kungi!“ karalis toš ufrunaja, „šhodeen tikko lehgeri noktuwis, gribeju Zuhš apšweizinat un pee tam pašubinat preeka wehsti: Wehš riht eefim kaujā un uswahrefim... tadeht la mums wajag uswahret. Manas tuwatās pawehles un nofazijumus dabuseet wehl šchowakar sinat. Wairaf par šho leetu man jums tagad wehl naw ko fazit... bet nu runafim par ko zitu. Man tikufhas sinamas daudš pluhš-šchanās, kildas un weeglprahtigas diwkaujas, tadeht es pawehleju istaift pa-afinato diwkaujas aisleegumu. Ofizeeru afnis un dšihwiba ir dahrgi. Tee nepeeder wis few pašcheem, bet karalim un tehwijai. Kas to ne-eewehros, tiks šodits ar nahwes šodu. Bet kas turpretim isturās, tā kreetnam kareiwim peenahlas, mantos godu un flawu... Wirsneek fon Hastenbach!... preekšhā nahlt!“

Ofizeeris azumirkli paklausija un nostahjās stingri karata preekšhā.

„Šhis pats bij agraf kildigs kauflis un koti newaldams sehns,“ karalis turpinaja, uš Gustu rahdidams, „bet šchis deenas notikumū leek wifu to aismirft. Newis tā agraf, ar beedreem plihtejot un kaujotees, bet pawifam zitadi winsch šhodeen isdarijis warona darbus — eekarojis Geiseles tiltu. Par to es wirsneeku fon Hastenbachu eezelu par majoru.“

„Ne, ne!“ šchis pretojās, nomešdamees pee karata kahjam, „nelad majestate!... no Deewa pufes...“

„Klufu!“ karalis pawehleja, „neweenu wahrdu wairaf! meerā!“

Tad winsch pamahja adjutantam un tas atnesa masu fanta kastiti, uš kuvas atradās ordenis.

Karalis panehma krusu un pašneedja Gustawam ar šcheem wahrdeem:

„Vai iſſatrs zensſos darit peh3 wina ſlawenàs preekſch-
ſihmes, dahwaju winam ſcho ordeni par atſinibas ſihmi.“

„Ne, nekad!“ ofizeers iſſauzàs uſlehdams un ſoli at-
lahpdamees; „es ne-eſmu zeenigs to walkat! Ne-eſmu to
pelnijis!“

„Ko tas noſihmè?“ karalis iſſauzàs, lamehr wiſà pullà
manija klusu brihnifchanoš. „Vai winſch iſſkaidro ſawus
wahrdus.“

Guſts iſwilla Jndrika wehſtuli un paſneedsa to karalim,
kurſch to ahtri pahrlaſija.

„Jndrikis? kas tas par Jndriki?“ winſch praſija ahtri.

„Wirſneeks for Kolbergs.“

„Un ar to winſch lahwees, peh3 tam kad jaunais diw-
kauju likums jau bija iſfludinats?“

„Tà ir, majestate!“

Karalis raudſijàs lihdszeetigi uſ jauno ofizeeri; bet tad
wina gihmis pamafam pahrwehrtàs aukſis un ſtingris.“

„Winſch tiſs noſchauts — un kaut ari waj deſmit tiltus
buhtu eekarojis!“

„Es ne-eſmu neweenu tiltu eekarojis,“ Guſts lehni atbildeja.

„Kà? neweenu? . . . Kà tad tas ſoprotams?“

„Ja karala majestatei patiktos wehſtuli tahtal laſit . . .

Fridrikis laſija wehſtuli, pee kam tila arween wairaf
uſbudinats.

„Tad wirſneeks Kolbergs to iſdarijis?“ winſch praſija,
„bet mana pawehle, kur ta palikuſe?“

„Es to ſanehmu — bet neiſlaſiju.“

Wispahriga iſtruhſchànàs bij laſama uſ ofizeeru un
generalu ſejam.

„Waj winſch ſina, lahds ſods par to nahkas?“ karalis
druhmi jautaja.

„Es ſinu . . . nahwes ſods.“

„Pee karatawàm,“ Fridrikis peefihmeja.

Jaunais ofizeers nobahla un nokahra galwu.

„Man wina ſchehl,“ karališ ſazija loti aiſgrahbtis un druſku wiſzinadamees . . . „bet katram ſawa teeſa. Taiſnibai un liſumeem jawalda paſaulé. Wiſſch pahrlahpiš manas pawehles un tās ne-eewehrodms noſeedſees pret karali un tehwiſju. Liſums winu teeſas . . . Taiſi pee Deema gaidama apſchehloſchana.“

Tad wiſſch pazehla atkal zepuri un klahſtefoſchos ſweiſzinajiš eegahja ſawâ telti.

Adjutantš atnehma Guſtam ſobenu un pawehleja winu aiſweſt uſ jauno kara zेतुमु.

IX.

Pee Roſſbachas eerihlotajâ jaunajâ kara zेतुमâ ſehdeja wiſſuſtraugs Behrmanš, loti garlaiſkodamees, jo winam nebija wehl neweena zेतुमneeka, ko uſraudſit. Tomehr durwju preekſchâ, weenmutigos ſotoš, ſtaigaja diwi wakſſaldati, taiſidami tiſ nopeetnuš gihmuš, it kâ wiſas zेतुमा telpas buhtu peebahſtas ar breeſmigeem laundareem. Patš Behrmaniš ſehdeja durwju preekſchâ, ſmechſedams ihſu piſpiti un neapnikuſchi raudſijās uſ leelzetu. Rahtš karala adjutantš jahja taiſni pee wina un militariſki ſweiſzinadams apſtahjās.

„Duhlin jums atwedis areſtantu,“ wiſſch ſazija; „ofiſzeeri, kaš noſeedſees pret karali un tehwiſju. Karala teeſa patlaban ſpreekſch par winu. Drihš wiſſch buhš klahſt.“

„Tikš ſanemts un droſchi noglabats,“ jaunaiš wiſſuſtraugs ſmechjās. „Gelikſchu winu eekſch № 12, tur wiſſtiprakās buktas un atſlehgas.“

Warbut desmit minutes winsch bija farunajees ar ofizeeri kad us leelzeta parahdijās wedamais arestants. Gepreeksch nahja ofizeers ar iswilltu sobeni, tad zectumneeks bes zepures un eerotscheem, pawadits no tschetreem saldateem ar peelahdetam flintem.

Tikai tad, kad ofizeers komandēja, lai apstahjās, Behrmans pasina nelaimigo Gustu, nobahleja un zectuma atflehgas isslihbeja tam is rokam.

„Sche nododu Zums arestantu,“ komandējoschais ofizeers sazija wirsufraugam; „eeflehdjat un usluhlojat winu stingri... Zums ja-atbild par winu ar sawu galwu.“ Tad winsch atfweizinajās un marscheereja ar fameem saldateem projam. Ari otrais ofizeers aishahja.

Behrmans slepeni noslauzija ašaras no waigeem, pazehla nokrituschās atflehgas un atwehra durwis.

„Nahlat sche eefschā, wirsneela lungs,“ winsch sazija trihzoschā balši.

Wini eegahja koridorā un tad klusu zeesdami eekahpa eefsch № 12.

„Lā,“ Behrmans sazija, „sche buhs juhsu istaba. — Kapeh3 Juhs nebehdjat projam, wirsneela lungs. To Juhs itin labi buhtu warejuschi isdarit.“

Gusts kratija it nopeetni galwu.

„Esmu wišu pasaudejis,“ winsch sazija, „tadeht gribu, lai pasaules zeeniba wismasalais lapā mani pawada.“

„Kapa? . . . Waj tad juhs jau ešeet noteefati?“

„Ja, pee karatavàm!“ jaunais ofizeeris waimanaja uf folina šašchludams.

Cestahjās ščaušmigs klufums.

„Spreedums noteel pehz wežās eeraščas,“ zeetuma us-
raugs šazija pehz kaħda brihtina, „bet karatawu šodu wairs
neleeto. Noteefato allasč mehds apščeħlot žaur noščauščanu.“

„Es finu,“ Guštis atbildeja; „bet negods pastahw špreedumâ, newis špreeduma ispildiščanâ.“

„Kad?“ Behrmans prašja tumšči uf griħdu štatidamees.

„Rihtâ agri, pulksten šešhos.“

„Waj špreedums jau finams teem, kwi Žums wišdahr-
gatee pašaulê?“

„Ne.“

Pehz brihtina klufiščanas ofizeers peepešči usleħja kaħjās
un šagraħba Behrmana abas rokas.

„Wežit,“ wišč šazija, „waj griħi man isdarit labu
darbu? peħdigo ščini dšihwibâ! — Labi!“ wišč turpinaja,
redšedams ka wežits ar šfarainàm azim peeħriħtošči palozija
galwu; „ušflaufees mani. Ščowakar Ščenbergas pili šwinēs
manas mahšas šaderinaščanos ar Indriki fon Kolbergi, kufš
šawu mantu ušupurejis preekšč mana teħwa un pat šawu
dšihwibu netaupijis preekšč manis... Weš mana parakšta
šaderinaščanâš newar notift.“

Ušraugs likâš wišu šapratis un ušškatija šawu zeetum-
neeku jautajoščam azim.

„Nowembera nakts ir gara,“ ščis nedrošči turpinaja, it

lā neusdrošchinadamees wišu issazit . . . „Šenbergas pils ir mums deesgan tuvu . . . es waretu eet pa wistuwako zetu, taišni zaur mešchu . . . eelam rihts aušis . . . wehl ilgi preekšch sinamās stundas es buhšchu atpakať . . . waj Tu gribi? waj ja?“

Bezais kareimis stahweja nekustedamees, iskarobams eefšheju grehtu zihninu; tad tas šanehmās, noraišija divas atflehgas no žitām un pašneedša tās Gustam.

„Šche, nem tās,“ winsch šazija . . . „At kamdeht gan karalis mani eezehliš par zeetuma usfraugu, šchim amatam esmu pawifam nederigš.“

Zeetumneekš gribeja pateiktees, bet Behrmans to atbihdija projam, nopeetni šazidams :

„Nodewejam, kas tihscham pahrlahpj peenahlumu, ne-wajaga nelahdas pateizibas . . . Bet mana firds nespehja žums atšazitees; tas nebij eespehjamš . . . Dtrā atflehga ir preekšch masajeem wahrtimeem.“

Tad winsch atstahja maso zeetuma kambariti un durwis ašžirtis isgahja ahrā; tur nofehdees uš folina winsch nošlauzija peeri un ušelpoja it lā atweeglinats.

„Lā tā,“ winsch noruhza, „nu man jau atkal paleel labati ap duhšchu . . . Karalis beš šchaubišchanās lišs mani palahrt, tiklihdš tas isšfirdes par manām pirmām amata darišchanām.“ — —

Bulksten septinos wakarā zeetumneekš atstahja šawu kambariti un laimigi isfkuma is zeetuma ehlas; lehgeris atradas

deefgan attahlu, tà la no tureenés newareja winu faredset un tà winsch ne no weena nepamanits isschmauzja zaur fahdschu un klajumu, lamehr noktuwa meschâ. Behz wairaf tà stundas gahjeena, zaur krukmeem atspihdeja pretim gaischee Schenbergas pils logi. Rà lifàs, tur jau sagatawojàs uf faderinafchanàs fwehtku fwoineschanu.

Pee pils wahrteem Gusts labu brihtinu apstahjàs, fanemdamees, lai waretu apflehpt wareno dwehseles fatrizinajumu un isturetees tà, tà schini wakarâ peederas.

Beidsot tas domajàs stipris deefgan un ar pazeltu galwu eegahja pilt. Sahle eenahlot, tur wisi weefi bija fapulzejuschees, tas negribot apstahjàs pee paschàm durwim, jo pee galda sehdooschee wareni istruhlàs un gandrihs nemas wairs nepasino, zil toti tas bija pahrwehrtees.

„Es arween faziju, la winsch nahls,“ generalis pirmais fanehmees pahtrauzja schausmigo klufumu; „bet lahds winsch isslatàs! bahls tà nahwe, bes jobena un uniforma. Ro tas lai nosihmè?“

„Los es atstahju preefschnamâ, negribedams juhs trauzet — luhdsu peedoschanu.“

Wilhelmine peezehlàs un peeweda winu pee galda, pafneegdama krehslu.

„Peesehschatees,“ wina fazija ruhpiigi, „Juhš leekatees lihds nahwei peelufuschji.“

„No ahtras steigfchanàs,“ Gusts stostijàs; „negribēju atnahlt daudj par wehlu, finadams, la Juhš mani gaideet.“

Henrite peenahja un flauzija ar latīnu vīna flapjo peeri.

„Kas tad Tēvi tik ilgi aistureja?“ vīna prašja.

„Karalis,“ šķis stomijās, „karalis patš līfa mani...“

„Kā?... Tu nahz no karala?“ Jndriķis vaižaja brihnodamees.

Gusts gribeja ismelotees, bet neatrasdams īstos wāhrdus, uzgēlās no sehdeka un dšiti aiskustinats krita draugam ap kaklu.

„Peedod man, Jndriķ, peedod, mihlais jelta brahlit!“ Wairal wīnšch nespehja isrunat.

„Nu finams... par to wairs naw ko runat,“ šķis atbilbeja, draugam weegli uš plezeem ušfīsdams. „Wīfs aiskmirstis un peedots... Bet pastahsti mums kaut ko par karali. Kā wīnšch Tēvi tik ilgi aiskaweja? Wīnšch tatschu Tēvi atlaida ar godu un...“

„Par to wehlaķ, rihtā,“ Gusts pahrttrauja. „Schodeen... luhdju... šchodeen lai tas paleek.“

„Waj ne-efat fatitufchi ritmeistaru fon Manteifelu?“ generalš prašja, gribedams ušfahkti žitas farunas.

„Ko? Manteifelu?“ Gusts atfahrtoja toti fatruhzees.

„Sinams!... Wīnšch aiskahja uš lehgeri, gribedams Juhs ušmeklet.“

„Waj uš lehgeri?“ Gusts issauzās pawīsam nobahledams.

„Kapehž Tu tā waižā?“ Jndriķis prašja brihnodamees.

„Ko tas lai nosimē?“

„Neko... it neko!“ zeetumneekš atbilbeja wareni ušbudinats.

„Man nebuhtu patihkami, ja lehgeri dabutu finat, ka esmu ņcheitan.“

„Bet kapeh3 tad? Kas Lew par to war loitet?“

„Domà, ka tagad esmu pawisam žità weetà,“ Gusts wilzinadamees isflaidroja. „Ari ņcheitan nedrih3tu ilgi uslawetees . . . Es atnah3u tikai parakstit mah3as prezibas kontraktu, tad man tuhlin jasteidsas projam.“

„Tas azumirkli isdarams,“ generals fajija, eedams pee rakstama galda. „Euh3su ņche kontrakts! Muf3u wahrdi jau parakstiti.“

Tà runadams winsch pasneed3a finamo dokumentu un ņpalwu! Gusts be3 kaweschanàs parakstija stingreem wilzeencem ņawu wahrdu.

„Efat laimigi!“ winsch, ņpalwu nolizis, jaunajam pahrim rofas sneegdams fajija. Tad winsch greesàs pee wežà generaka: „Ekselenze, waj wareet man peedot, ka jaunibas karstumà un neapdomibà til bree3migi noseedsos pret saldata peenahkumu?“

Sirmgalwis laipni palozija galwu.

„Doti ņmags noseegums,“ winsch apstiprinaja, „un wehl lih3s ņchim daud3 par mas ņodits. Tapeh3 es pawehlu žums, rihtà be3 atrauschanàs eerastees muh3u augstàs tees3as preel3chà.“

„Rihtà?“ Gusts atkahrtoja, ņchautmigi nopurinadamees . . . „rihtà?“

„Ja, rihtà! Lai laipnais žetuma usfraugs žuh3 eekaldina muh3chigàs wajchàs.“ Pee tam winsch pasmihneja, u3

Wilhelminu rahdidams. „Winas agrakā stingriba tagad pahrwehrtufees dauds mihkštaka . . . waj ne?“

Jaunekle nosarkuse nolaida azis. Gusts streiputoja tā peedschris.

„Winfch ir flims; winam wjadfigs meera,“ mahsa šazija winu šakampdama pee rokas . . . „Nahz, atbusees šahdu štundinu, tas Dewi atšpiršfinās.“

„Ja, ja,“ nelainigais jauneklis štostijās. „Štat preezigi un lihgmī . . . bet man laišchat gulet, šamehr es patš atmodišchos . . . agraki nemodinojeet . . . es luhšju ne agraki . . . ar labu nakti!“

„Bet tikai ne par dauds ilgi,“ Wilhelmina tam nosauza palak, „šitadi mehš Šuhs tatschu usmodinašim ar mušitu!“

Jauneklis paštatijas šchaušmigi un purinaja galwu ar šajukušchajeem mateem.

„Netizu wiš, ka tas Šums buhs eespehjamš, jo mans meegš šchoreiš buhs til zeets, ka wehl nefad.“

„Waj dširdeet, žil atraidošchi!“ meitene atzirta; „žil daudšreis Šuhs agrak glaimodami neapgalwojāt, ka mana balšs Šuhs waretu iſſaukt pat no šapa ahrā?“

Tas nelainigajam jauneklīm bija par dauds! No newaldamām kaišlibas juštām un šatrizinajuma pahrnemtš winfch atgreesās wehl reis atpakal un mihštako apkampis, kaišligi špeeda pee šawām krukštim! pehž tam winfch ahtri atšwabinajās no winas rošam un iſkrehja pa durwim ahrā preeſchistabā.

„Schelligais Deems!“ Henrite isbijusees issauzās, „kas manam brahlim notizis?“

„Winam laikam lahdas eelschligas leelas šahpes, to tas ar waru mehgina apspeest,“ Wilhelmina peesihmeja.

„Netraujejat, lai winsch eet pee meera,“ Indrikis attureja jaunekles. „Wina eelscheja lepniba zihnas pret apsinu, ta pahrsheidsees un pahrschapis peenahkumu. Meers schini gadijumā weenigais wislabakais lihdsellis.“

Generalis wehl gribeja kaut to peeminet, kad patlaban ritmeistars fon Manteifels, loti šatrinats, eestrehja šahlē.

„Waj augstās kundses un lungi jau to dsirdejuschī?“ winsch ahtri prasija, latru šewischki usluhšodams.

„Ko tad? . . . Kas notizis?“ wišt tam usmahzās ar jautajumeem.

„Gusts fon Hastenbachs eespundets!“

„Eespundets?“ generalis atlahrtoja. „Tas man wislabaki jafina, jo tad laikam es pats esot wina zेतuma pahrwaldneeks?“

„Beedodat, elšelenze, es nesaproto, kā Juhš to domajat?“ Manteifels waizaja.

„Nu . . . wirsneeks Hastenbachs atrodas tagad šche, manā pili.“

„Waj šche pili elšelenze? . . . Rewar buht!“

„Pateest!“ Indrikis apgalwoja, „preelsch lahdā stundas zetoršchna winsch te eeradās.“

„Juhš jokojatees,“ ritmeistars atteiza nopeetni, „bet no Deema puses, šche joki jaleef pee malas!“

„Nu lafeet pašchi wišklaidrako peerahbijumu, Zuhš netizigais Toms!“ generalis smeħjās, turedams kontrahta parakst. ritmeisteram preekšč azim. „Gusta pašča paraksts . . . ne tinte wehl naw noščuwuſi . . . Zuhš tatschu paſihšteet wina rokraſtu?“

Wanteifels raudſijās briħnodamees uſ papiri, neſinadams, ko domat, ko ſazit.

„Wiſch jutās toti gurdens un nolikās druſzin pee meera,“ Indriķis peeſihmeja.

„Waj gribat wīnu redſet?“ Wilhelmine waizaja; „wiſch laikam guk blaķuſ iſtabā uſ atſmeltnes.“

„Un kad Zuhš man to deſmit reiſ apſweħretu, eſ tomeħr netizetu!“ ritmeiſtars iſſauzās toti uſbudinats. „Waj nu mani tur ir apmuļkojuſchi, jeb ſcheitan grib iſmuļkot; Waj nu eſ tagad ſapnoju, jeb tur wiſi ſapnojuſchi? . . . Bet wiſs leħgers tatschu newar muļkotees waj ſapnot?! . . . Eſ ſaku wehl reiſ, Guſtiſ tup zeetumā, tā taſ ir, zeenijamās kundſeſ un lungi!“

Wiſi ſatruħlās un briħnidamees palika mehmi, kā ſaħls ſtabi.

„Wiſch ir noteeſats,“ Wanteifels peemetinaja kluſā baļſi.

No neiſſakamām bailem ſagraħbta, Ģenrite iſſkreħja otrā iſtabā, gribedama uſmeklet brahli.

„Karaliſ wīnu aiſaižinajis ſawā telti,“ ritmeiſtars ſtaħſtija, „gribedams par iſweizigo un duħſchigo iſtureſchawoſ ap balwot ar iſchinu un ordeni . . . Bet Guſta godſirdiba to ne ſpeħja paneſt. Wiſch atſinās kļaji, iſſtaħſtija wiſu pateeſību, luhgdams preekšč drauga peenoħzigo algu un preekšč ſewiſ ſodu. Tad wīnu nodewa kawa teeſai, kaſ to noteeſaja uſ naħwi.“

Wisparhiga istruhfchanās un neaprakstamaš waimanaš
flaneja wišā šahlē.

Tad eenahja Genrite, bahla lā lihkiš, ar masu ši-
iti rokā.

„Pateefi,“ wina šazija, jo bija pehdejos wahrduš dsir-
ejuši. „Wiš pateefiba! . . . winsch ir projam . . . aishedsis
. . . tilai šcho lapinu winsch atstahjis.“

Jndrikis peesteidsās un uskehra gihbstoscho jaunawu šawās
okās. Bezais generalis pozehla semē nokritušcho šiimiti
n lašija:

„No ritmeistara Manteifela dabuseet wišu breefmigo
notikumū finat. Man jasteidsās atpakaļ zeeumā, kur eekih-
laju šawu goda wahrdu. Dšihwojat šweiki! . . . Neraudeet!
. . . til juhteet lihdszeetibu . . . peedodat . . . Dšihwojat muh-
šchigi šweiki!“

Pee pehdejeem wahrdeem širngalwim aishawās waloda,
apina nokrita semē un winsch palika lā beš dšihwibas šahwot.
Šiti bij šalikušchi rokās un klusā nopeetnibā raudšijās uš augšchu.

Tahdas bija pirmās šaderinašchanās šwehtku beigās!

V.

5. nowembra 1757. gada rihts auša, pirmee gaismas
šari lešni zihnijās ar miglu un tumšibu.

Rosbachas bajnizās torna pulkstens nošita $\frac{3}{4}$ uš šešcheem;
tuhlin pehž tam atškaneja ari Bedras bajnizās pulkstens, bet
Newis par wolti mišlets.

tikai lahdas minutes wehlat dsirdeja ari otrâ pušê, tur Frantschu kara pulki stahweja, šahdschu basnizu pullstenuš fitam. Baj ta nebij laba sime preešč gaidamâš laujas, ta wiš sčejeeņes pullsteni šita agraki, nešâ pee Franzuščeeņ?

„Nis nepodrajâm, ašrestotâm kara žetuma ruhtem pašpšhdeja tumšča šwezes gaismina; wežais Behrmans wilkas žaur koridoru, gribedamš modinat šawu arestantu . . . „Buhs gan wehl peekušis no isgahjuščas naķis grehtibam uš tahda nedrošča žeta . . . Nu, nekas par to . . . drihs jau atkal wares dotees pee meera . . . uš muššchigo dusu!“

Pee wahrteem šahla štipri klandšinat. — Kas gan tur wareja buht? Baj nenahža jau žetumneekam palat, laut gan wehl bija druszin pa agru? Wišadâ šinâ wajašseja paraudšit, kas tur ir.

Smagoš wahrtus atwerot wiņšč eeraudšija weenu no karaka adjutanteem, kušč preežigi ušbudinats tam uššauža: „Urta! Lai dšihwo karalis! Baj esat jau dsirdejušči, wežais draugš, to preežigo wehsti?“

Behrmanim širdš pušsteja, šâ šaleja ahmurs . . . Kas par preeka wehsti? . . . Warbuht Gušis apšchehlots . . .

„Šaimigi isglahbees no naķwes breešmam!“ ofizeers turpinaja. „Šibena atrumâ wehšis isplatijusees pa wišu leģgeri! Šawiles un preeki nemas nerimšas. Wiš šareiwji šleidsšas uš karaka telti!“

„Bet par to tab? . . . Kas tab ir notizis?“ žetuma uššraugš waizaja.

„Karalis lainīgi isglažbees no flepkaru rokām, ņĉepat, turvejā meņĉā. Preeņĉj pahra ņiundam winņĉj ar weenu adjutantū bija isgahjis eenaidneekus isluhtot. Atpakaļ jahjot meņĉā teem usbrufuņĉi ņeņĉi nepaņihņtami tehwiņi, gribedami karali nogalinat . . . bet tihri lā zaur brijnumu tee tiluņĉi isglažbti un atņwabinati no negehtu nageem . . .“

„Zaur ko tad? . . . Kas winus isglažbis?“ Behrmans klaufĉinaja ar leelu ņinĉahribu.

„Wehl naw ņinams! Glažbejs pa tumņu noņudees; bet karalis ir ņweiks un weņels.“

„Slawa Deewam!“ wezais kareiwņs teiza, ņalidams rokas.

Druhms bungu trolņnis pahtrauza runatajus. Tas bija noteņatā kareiwja nahwes pulņstens, kas grehzneeku aizina uņ pehbigo gaitu. Ubi kareiwji tapa kluņi un nopeetni.

„Wedat winu ņĉurpu,“ ofizeers teiza, „ņoda ispidiņĉanas komanda nahņs tuhlin eelņĉā.“

Behrmans panehma ņwezi un gahja atpakaļ namā eelņĉā; bet adjutantņs ar preeka wehņti, par karala glažbņĉanu, ņteidņas tahtā.

Bungas apluņa. Behrmans ņtahweja pee kambariņĉa № 12 un klaufĉjās. Eelņĉpufē bija wiņs kluņu . . . tihai koridori dņirdeja wezā kareiwja ņirdņs pulņņĉĉanu — til wareni winņĉj bija usbudinats. Winņĉj peeklamoeja, papreeņĉj lehnām, tad ņipraki. Melahdas atbildes . . . wiņs palika kluņu, lā kapā. Pee wahrteem atņkaneja no jauna bungu rihteeni, lehni, druhniigi, it lā baibidamees to ņlatu redņet, kas nu gaidams.

Nedrihſteja wairs ilgaki wilzinatees . . . Behrmans atwehra durwis un eegahja eefſchâ. Rambarits bija tukſchš. Arestants nebija atgreesees . . . bija winu peewihlis.

Kahdu azumirkli winsch ſtahweja ſatruhzees un brihno-damees raudſijâs wisaplahrt; bet tad preeka ſtars pahrlahja wina frunkaino, grumbufaino ſeju.

„Eſmu gan nekreetni peewilts, tomeht winsch ir glahbts,“ wezis nurdeja, peeri ſlauzidams. „Man tà tà tà drihſ ja-beibſâs, bet winam wehl wiſſ muhſchš preeſchâ . . . Putniſch ir aiſlaibees . . . ha, ha! Lai nu wini nah! un atwer azis, ka jaunâ lauwaſ weetâ buhſ japakar wezš noſirmojis ledus lahjis!“

Œhat brihbi eenahja komandejochais wirſneeks.

„Karalis ſodu paweeġlinajis,“ winsch ſazija: „noſeedſneeks newis karamš, bet janofchauj . . . Wedat winu laukâ!“

„Ko tad?“ Bermans waizaja.

„Nu . . . eš Jumš jau weenreis ſaziju . . . areſtantu.“

„Arestants jau ſtahw Zuhſu preeſchâ, wirſneeka lungs.“

„Kur tad?“ ſchis praſija aplahrt raudſidamees.

„Œchaitan! Eš patš taš eſmu!“ zeetuma uſtraugs teiza nopeetni. „Wedat mani nahwê . . . eš atkahwu areſtantam iſbehg. Nu Zuhš dabujeet mani wina weetâ . . . Galwa paleet galwa, tikpat weena, tà otra.“

„Nodewejs!“ wirſneeks tam nizinoſchi uſbrehja; „ſcho nedſirdeto nekreetnibu tuhlin paſinoſchu karalim un patlaban ſapulzinatai kara teeſai.“

Tad winsch pawehleja jauno arestantu stingri apfargat un steigschus isgahja no zeetuma.

„Apsehshatees behrni!“ Behrmanis sazija uf grenadeereem, tad wirsneeks wairs nebija redsams. „Esat bes ruhpen, nedomajat, ka es mehginaschu behgt. Septindesmit gadu wezas lahjas wairs tahku neteek.“

Tad winsch patš ari nosehdās un meerigi pišpedams gaidija, kas nu nahlschot.

Pehz pusstundas dsita klufuma atskaneja atkal bungu rihbeeni un bij dsirdama eerotšchu lahbeschana. Tad wirsneeks no jauna eenahja zeetuma telpās.

„Karata teesa Zums nospreesch to paschu fodu, lahds bija nolemts isbehguschajam zeetunneekam,“ winsch pasludinaja Behrmanim; „sagatawojatees tuhlin uf nahwi!“

„Es mu jau fen sagatawojees!“ wezais lareims atbildeja stingri; „kuesch jau til daudj reis preeksch tehwijās un karata nahwei azis flatiiees, la es, tas wairs no nahwes nebaidās un katrā azumirklī ir sagatawojees.“

Winsch nostahjās starp grenadeereem un gaidija meerigi wirsneeka tahlakos nofazijumus.

Wirsneeks komandeja uf eeschanu... Bet tai paschā azumirklī atskaneja sawads trofnsis. Zeetuma pakatejee wahr-tini tila atflehgti, wairaf durwis steigschus walā un atkal zeet raustitas un skrejoschi foki ahtri tuwojās.

„Pagaideet! pagaideet!“ atskaneja lahda aissmatufe balss, pehz kuras wisa komanda atgreesās atpakai. Tas bij

Gusts fon Hastenbachs . . . Bahls lā liblis, sapinkejuscheem mateem, saplofitām un afinainām drehbem; ap treiso roku tas bija aptinis sadurstitu ofizeera lenti.

„Ai!“ wezais Behrmans ruhja, „eesahlumā Zuhš atnāhlat par wehlu un tagad atkal drufjin par agru . . . es patlaban jau biju til jauki apradinajees ar mirschanas domam.“

„Nemat peenahkluscho ofizeeri — lai paleef zeeetuma usraugs,“ wirtsneeks pawehleja grenadeereem. „Bungas jau diwreis aizinajuschas . . . mums jasteidsjās!“

„Es tuhlin padoschos juhfu pawehlem,“ Gusts fazija meerigi; „tikai luhdsu man atlaut issazit manam tehwischkam draugam kahdus atwainoschanās wahrduš.“ Winsch speeda Behrmanim roku un turpinaja: „Schenbergā kontraktu parakstijis es bej kameschanās steidsos atpaka. Naktis bija loti tumšcha un wehtra breesmigi trakoja. Lai gan scho apgabalu labi pasihstu, tomehr apalojos un wairak stundas s kraidiju lā ahrprahstigs par meschu aplahrt, nesinadams, kurp greestees, kurp ne. Tad peepeschi starp wehtras gaudoschanu es isdsirdeju sobenu stirkshleschanu un palihgā fauzeenus. Ar pahra desmit lehzeeneem es jau atrados us zihnas weetas, israhwu gluschi nezerot weenam no usbruzejeem eerozi un ar issamischanas duhschu metos wirtsu neleescheem, kuzi bija wefels pusduzis, kamehr tee, kas atgainajās, zil tumšā wareja faredset, bija tikai diwi. Behz afas zihnas muhsu saweenoteem spehleem isbewās usbruzejus fakaut, ka tee laidās lapās. Veelā eekarsumā es wehl labu gabalu weens pats teem dfinos palak; tomehr ne-

ſpehju neweenu apzeetinat. Kad atgreesoš atpaſal, mani iſ-
glahbtee bija paſuđuſchi. Zihnaš weetâ atradâš tikai ſchi lente,
ar ſuru apſehju eewainoto roku."

Behrmans Klaufjâš toti uſmanigi, ne aziš no ſtahſtitaja
nenowehtdamš.

"Waj Zuhš neweenu nepaſinât?" wiņſch tagad waizaja.

"Ne. Bija pabaudš tumschš un beſ tam eš biju tik
wareni uſbudinats, kâ pat balſiš, ko zaur wehtru dſirdeju,
newareju paſiht . . . Bet klaufatees tahtal. Vihtš nahwei
peekuſiš un eewainotš, eš ſaſchluku turpat ſemē un paliku beſ
ſamanaš. Zil ilgi tur guleju, to neſinu; bet kad atmodoš,
tad gaiſma jau bija auſuſi un eš beſ puhlem atradu ihto
zelu. Eš ſtrehju kâ ahrprahtigš, lehtdamš par kruhmeem un
akmeneem, bihdameeš, ka nenonahtu par wehlu . . . un nu,
paldeeš Deewam, tagad eſmu ſcheitan, kaut gan par wehlu,
tomehr wehl paſchâ laiſâ, lai eenemtu ſawu weetu."

Behrmans par wiſu ſtahſtiſchanaš laiſu bija raudſijeeš
tikai uſ lenti, kaš aptihhta Guſta eewainotai rokai. Tagod
wiņſch domigi purinaja ſawu firwo galwu, laiſam gribedamš
ko peeſihmet.

Te uſ reiſi atſkaneja treſcho reiſi bungu rihtbeſchana,
druhmi atgahdinadama, lai paſteidſâš. Bet reiſâ ar to dſir-
deja aulekſhotaja ſirga paſawu trokſni un ahrpuſē wairal
balſiš ahtri zita ar zitu ſarunajâš.

Ko taš jau atkal lai noſihmē? . . . Wiſi Klaufjâš elpu
aiſturedami.

„Atwerat durwis!“ ſpehzigā balſs no ahrpuſes ſauza pee zeeſuma durwim; „atwereet, karaka wahrda!“

Behrmans atwehra durwis un par tahm gandrihſ bef elpaſ, eefkrehja ritmeiſtars Manteiſels, tuhlin meſdamees Guſtam ap laſlu.

„Atzelta!“ wiinſch tilko ſpehja ifrunat; „ſoda iſpildifchana atzelta! . . . wirſneeka lungs, ſuhtat ſawus laubis projam!“

Saldats nedrihſt ne domat, nedſ praſit: k a p e h z ?
Winam tilai jopaklauſa augſtala pamehlem . . .

Pehz lahdam minuteem wiſt bija projam; tilai Behrmans ar abeem ofizeereem wehl palifa zeeuma telpas.

Guſts uſſlatija ſawu draugu waizajofcham azim.

„Tu gribi ſinat, ka taſ nahzees?“ ritmeiſtars praſtja, „nu, uſklaufees. Tu jau patſ wari eedomatees, lahdu eefpaidu ſihmite atſtahja, ko, pehz Tewis mellejot, Schenbergā atrada. Jaunkundſes ſinams pagihba, Indrikis ſahla trakot un wezais generalſ bija dſiti ſatrizinatſ. Par mani paſchu naw nekā ko ſazit! Kad pirmas iſbailes bij daudſmaſ rimuſchas, mehſ ar Indriki ſehdamees ſirgos un lehſſchojam uſ lehgeri pee karaka. Bet weltigi! Telts bija tufſcha. Jau preeſch lahdam ſtundam wiinſch ar ſeldmarſchalu Keitu bij iſjahjis kara pulkuſ pahrraudſit. Tu newari eedomatees, zit garſch laikſ mums bija gaidot! Schihs bija wiſbreeſmigalās ſtundas manā dſihwibā. Weidſot karaliſ pahrajha un breeſmigas gawiles iſplatijās pa wiſu lehgeri. Mehſ nedabujam apwaizatees pehz gawilu zehlona, bet tuhlin metamees pee karaka lahjam un

istahstidami wifus Tarvus atgadijumuš, luhsamees apsche-
 loschanas. Karalis Klaušjās muhsu jahstijumu gluschi meerigi,
 bet dširdebams, ka Tu isgahjuscho nakti bijis Šhenbergas pili
 un pehz tam atgreesees atpakať uť zētumu, tas palika daudš
 usmanigaks, ispraschnaja smalti, kurā stundā tu dewees atpakať,
 un tad greesās pee feldmarschala Keita, fajidams: „Waj nu
 winsch redš, ka esmu gan pasinis! es reti malbos.“ — Scho
 wahrdu nosihmi mehš neispratam; bet karalis tuhlin steigšhus
 usrakstija lahbus wahrbus uť papira un to man pasneegdamš
 fajija: „„Winam jajahj tuhlin pee fawa drauga; špreeduma
 ispildišhana teel atzelta un zētumneekš jaatwed tuhlin pee
 manis! Zeru, ka wehl nebuhs par wehlu.““ — Nu, Tu jau
 gan pasihsti manu jahšchanu, bet tā, lā šchoreiš, ne-esmu til
 traki wehl nelad jahjis! . . . Baldees Deewam, ka wehl no-
 kumu ihstā laikā! Daudš netruhka, ka jau buhtu par wehlu . . .
 Tagad Tew wifš sinams, steigšimees nu pee karata.“

„Om! Rebuhtu leels brihnumš, ka wifš par labu
 beigtoš,“ Behrmans nonurdeja. „Nisflehgšchu burwis un
 eeschu lihds . . . zētumneeka tā lā tā man neweena wairš naw
 un šaprotamš, ka turpmal man toš wairš neustizēs, jo ar
 pašču pirmo peerahdiju, zil daudš uť manis war pa-
 tautes.“

Lehgeri nonahkot bija manama wiszaur dšihwa rošiga
 kusteschanas, jo pa tam bija tapuť gaischa deena. Kaveirji
 kustejās, lā šludru puhliš. Daschi wahrja iť uhbens un
 maises brokastis; zits masgajās, zits špobrinaja šahbafus, zits

tihrija waj islaboja sabojato uniformu; wiſi jautri, itin lā ſa-
taifitoš uſ kaſjam, bet newiš uſ kautinu.

Preekſch karaka telš durvim ſtaſweja ſareete ar putāš
fabraukteem ſirgeem; bet peenahzeji to nemaš ne-eeweħrodami
ſteidšāš telš preekſchnamā un tuħlin liſāš peeteiſtees.

Adjutants azumirklī bija atpaſat un aizinaja winuš bej
ſawefchanāš nahlt eekſchā. Bet ko wini tur eeraudſija!

Ēe karaka kaſjam bija nometuſchāš zekoš diwaš jau-
nawaš, Wilhelmina un Ģenrita, un kaħdu ſoli aiš winām
ſtaſweja wezaiš, ſirmaiš generalš jon Kolbergš.

Wini jau laiſam bij iſrunajuſchi ſawu luħgumu, jo ka-
rališ patlaban greešāš pee Keita, waizadams:

„Kaš taš par generali?“

„Generališ jon Kolbergš,“ ſeldmarſchališ iſſklaidroja;
„peħbejoš diwpaħſmit gadoš wiſch bij Stetinaš komandantiš,
bet tagad wezuma deħt atlaiſiš pee meera.“

„Un ſchiš kundſeš?“ karališ taħtaſ waizaja.

„Nelaimigā ofižeera maħſa un bruħte.“

„Wišpapreekſch uſzēlateeš, manāš kundſeš,“ karališ pa-
weħleja; „eš newaru eereħſet, kaħd preekſch maniš zekoš metāš,
un ſewiſchki weħl kundſeš! . . . Ģuħš man tiš nezerot un ſpa-
rigi uſbruħat, ka eš weħl nemaš neſinu, ko Ģuħš weħlateeš.
Kā tad ſauz to nelaimigo, preekſch ka ĵuħš luħdſat?“

„Taš ir wirſneekš Ģuſtiš jon Ģaſtenbachš,“ Ģenrite ſajija.

„At tā?“ karališ ruħza, ſtingri paſtatidameeš uſ eenah-
zejeem, kuruš luħdſejaš newareja reħſet. „Ģm, Ģm! Ģaſten-

bachs . . . labprāht jums palihdsetu . . . bet to es newaru ap-
schehlot."

Jaunavas lausija rolas . . . „At, majestate, apschehlo-
jatees!" generalis luhdsas.

„Waj winsch ar sin, ko tas ofizeers noseedjees?" karalis
tam usprafija.

„Ja . . . mehš sinam wišu, majestate . . . bet . . ."

„Wišu winsch finot?! . . . Winsch neta negin! . . . Nu,
ko tad winsch sin?"

„Ka winsch pahrtahpis diwkauju likumus," Kolbergs
stahstija; „ka naw ispildijis karalisku pawehli un ka sawu zee-
tumu šlepeni atstahjis . . ."

„Luhdsu peedoschanu, ekfelenze . . . newis šlepeni," Behr-
mans to pahrttrauja, pahra solus tuwodamees; „es, la zetuma
ufraugs, pats winu islaidu."

„Par to es Dewi, wezais grehzineeks, tuhlin padjenu no
šcha antata," karalis tom usbrehza.

„Weeglaku šodu Zuhšu Majestate man nemaj newareet
peefpreest," wezais karains atbildeja; „šanemat manas wispa-
semigalās un firfnigalās pateizibas par to."

„Tahkal!" karalis greesās pee generata Kolberga, „ko
winsch wehl sin?"

„Rā Hastenbachs tad bija pee mums Šchenbergas pili,
bet tikai masu brihtinu . . . un ka winsch pehz tam atgreesees
atpakaļ sawā zetumā."

„Nu waj reds, ka winsch neta negin!" karalis tam uf-

brehža. „Zelâ, atpakaļ nahlot, ūchis ūmaltais wirūneeks jau atkal eelaidees kildâs un ar daschadeem tehwineem pluhzotees nolawejees til wehlu, ka beū maū ūchim wezajam uūraugam buhtu wina weetâ japaspehlê dūihwiba.“

„Nebuhtu leela nelaieme,“ Behrmans noruhžâs.

„Uū ūcheem pamateem un pehž kara teefas ūpreeduma,“ karalis turpinaja, „wirūneeks Guūts ūon Hâstenbachs teef iūdūehūts iū regimentes listem un beū ūchehlâstibas noschauts!“

„Uū, ūchehligais Deems!“ abas jaunelles iūūaužâs raudamas.

„Blehnas!“ Behrmans iūchulsteja tâm aij muguras, „netizeet tahduū neelus.“

Jaunelles pagreesâs atpakaļ un nu tikai wehl eeraudūija Guūtu, Indriki un Wanteifelu; bet zaur karata klahibuhūchanu tahū ūawalbijâs un apūspeeda juhtu parahbiūchanos.

„Wirūneeks lai nahl preekūchâ!“ Fridrikis ūazija uū areūstantu rahdidams. ūchis paklauūija un nostahjâs uū trim ūoteem preekūch karata, kusch tad labu brihdi raudūijâs uū aūnaino lenti, kas bija aptihūta Guūta eewainotai rokai. Tahi noskatijees winsch pazehla mitrâs azis un eeschnauza tabaku.

„Waj winsch to pasihūt?“ tahū praūija Guūtam, rahdidams ar ūpeeki uū Indriki.

„Ja gan, majestate. Tas ir wirūneeks ūon Kolbergs.“

„Majors ūon Kolbergs!“ karalis pahrlaboja, „un turklahūordena „pour le mêrite“ bruneneeks. Waj nu winsch redū, ūchis gods bija nodomats tilta eekawotajam . . . Kolbergs to

isbarijis, tadeht tas to dabu. Turpretim Hastenbachs par faweem nopelneem dabujis gluschi zitadu algu; winsch isdsehstis no regimentes listem un noschauts!“

Wisi klauſitaji fatrublās; pats Behrmans ſawilla domigu gihmi.

„Beedodat, majestate,“ beidsot zeetumneeks usdroschinajās peebilst, „es pats jau esmu wirsneeks fon Hastenbachs.“

„Tas naw teesa!“ karalis winam usbrehza; ar Hastenbachu winam naw nekahdas kopibas, tikai trakgalwigā duhscha abeem weenada . . . Bet winsch buhs prahtigaks, nekā Hastenbachs bija. Winsch nemsees scha listeni ſew par mahzibu un neisleetos ſawu duhschu un eespehju nekad aplam. Hastenbachs teel bej schehlastibas noschauts . . . Bet tā scho trafikuligo kaufli ſauz?“ — winsch rahdija ar ſpeeki uf Gustu fon Hastenbachu — „to es labaki ſinu, nekā Zuhš wisi kopā . . . es biju kuhmās, tad to kristija! Frizis fon Retenburgs (Glahbinu Frizis) ir wina wahrds! Apſtatat wina ſlimojai rokai ap- tihito lenti . . . tur redſami wina wahrda pirmee burti F. R.“

„Friderious Rex,“*) feldmarschals Keits iſſklaidroja.

Gusts paſtatijās uf lenti, tad uf karali un tika pahrneemts no neiſſalamām preeka juhtām . . . Tad karalim winsch bija iſglahbis dſihwibu!

„Rā?“ winsch iſſauzās, „waj tas waretu buht? Waj es esmu bijis tas laimigais, iſgahjuschā nakti Zuhſu majestatei palihdſet?“

*) Bruhschu karala noſantums — Fridrihis Waldneeks.“

Winfch palozijās, gribedams mestees karalim pee kahjam.

„Nostahtees taisni!“ ūchis komandēja stingri.

Wiūi karēivji ūslehhjās tā meeti.

„Es jau tuhlin domaju, ka tā isnahks,“ wezais Behr-
mans ruhja.

„Meerā!“ karališ to apūauza.

„Wirūneel ūon Retenburg,“ winūch turpinaja, uū Gustu
pagreesees, „maj roka ūmagi eewainota?“

„Ne, majestate, naw leela bruhze,“ ūchis issauzās lihūūmi;
„kad tikai man buhtu atkal ūobens.“

Uū karala mahjeenu adjutantiš atnesa Gusta ūobenu.

„To lenti winūch ari war paturet par peemīnu,“ Fri-
drīkis ūazija laipni un paūneedsja zētunneekam ūobenu. „Tagad
winam dobu ūeūhās ūtundas atwalinajuma uū Schenbergu . . .
lai atpuhūhās no pahrzeestām gruhūtibam . . . Pulksten trijos
ūahūsees kauja . . . Lai Franzuūūchi dabu iswahrit puūdeenu, to
mehs wineem gribam apehūi. Tikai pehū pulksten peezeem metās
tumsūšs, lihūū tam laika deesgan eenaidneekus ūakaut un isnihūinat.“

ūaunawaš gribēja karalim pabutūhot rokas; bei winūch
nelaidās.

„Ar Deemu! . . . paleeku ūuhūu padewīgais kalps!“
winūch ūazija, nonemdams, tā arween, zepuri; tad winūch wehū
reiū greesās pee Gusta: „Uū redūeūchanos pee Nosbachas,
wirūneeka lungs! Tur, tā zeramš, winūch laikam ari no-
pelnihš majora iūūinu un ordeni!“

Tad winūch, atlaisdams, pamahja ar roku un wiūi ap-

laimotee dewās projam; tikai Behrmans palīta nopeetni stahvam.

„Un kas tad nu ar mani notiks, majestāte,“ viņšch prastija, „vaj jāpeeteizās fargeem, lai wed uš zeetumu?“

„Ar Dewi! . . . Dewi, wezaiš ledus lahzi, es paturešchu pee fewis par lambara hufaru, jo par zeetuma usraugu Tu ne welnam nederi!“

Bullsten trijos pehz pusdeenās eesahlās flawenā kauja pee Rosbachās.

Zihnu ussahla ar leelgabalu schahweeneem. Starp abeem kara pulkeem tika usstrentis leels pulks šaku, kurus pa leelalai daļai Franzuschu lodes nonahweja.

„Schodeen mums weikfees labi,“ karalis to eewehrodams smehtās, „Franzuschi apschauda pašchi šawus brahtus!“

Tad parahdijās eenaidneeku jahtneeku pulki, wehja ahtrumā lehtschodami uš preelšchu. Seidližs ar šaweem hufareem lihds schim tahdā pakalnē pašlehpēs, pawehleja usbrukt no šahneem.

„Sehni, pihpjus projam!“ viņšch issauzās, smešdamš faru leelo hufaru pihpi tahlu projam uš eenaidneeka puš, „un nu til wiršū!“

Ritmeistars Manteifels un lihds ar to wišs pulks darija pehz wina preelšschihmes. Azumirklī bija wišs pihpji gaisā un lamehr tee šemē nokritušchi — tā hufari leelās — Franzuschi jau taišijušchees behgt. Rā breešmigs weesuls tee usbruka Franzuscheem un azumirklī isschlaidija, tā pelawas, uš wišam pusēm.

Prinziš Indrikis wadija septimus batajonus pret pašchu

eenaidneeku zentru ar tahbu duhschu un isweizibu, ta tee ne
 peejas minutes nespēja lahtigi turetees. Kauja bij azumirli
 ischirta un eenaidneeks pawisam isnihzinats. Diwdesmit-
 tuhstofchi Pruhshi bija istrandiju,chi wairat ta feschdesmit
 tshetrus tuhstofchus eenaidneeku, kuvi, ta sakt, us wisam pusem
 behgdami, mehginaja glahblees.

Wisa kauja newillās ilgaki par diwi stundam; krehselai
 metotees jau wiss bija lahtiba, eenaidneeks nebija wairs
 nekur redsamš.

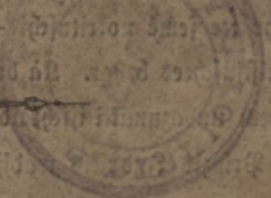
Saunais wirsneeks Jon Retenburgs zihnijās tā lauwa
 weenā no teem septindām batafjoneem, ko prinzis Judritis
 wadija; zaur sawu waronigo duhschu wusch ispelnijās wis-
 pahreju asinību un lāralis ari teescham to apbalwoja ar
 majora ischimi un ordeueem.

Behz lahdām deenam Schenbergas pili swineja diwejas
 lahsas; tomehr medusmehnesis newareja ilgi wilttees, jo la-
 ralis jaunos majorus bes schestastibas aizinaja lihds ar Schlesiju,
 kur teem bija jaiskaro asinaina kauja: pes Leitenes pilshetinas.

Bet tad nahja sēma un pehz tam mihtais meerinsch sa-
 weenoja jaunos pahrus us ilgu laimigu kopdsihwi, ko pat
 eefshejais laulibas karsch, kas katra familija daschreis atgabas,
 nekad nespēja nopietni trauzet!

2033

2033

70

LATVIJAS NACIONĀLĀ BIBLIOTĒKA

0310062597

